

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átveve:	
Egész évre	6 frt — kr.
Negyedévre	1 > 50 >
Helyben házhoz hordva:	
Egész évre	8 frt — kr.
Negyedévre	2 frt — kr.
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	10 frt — kr.
Negyedévre	2 > 50 >

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik mindennap, a hétfői és unnepek utáni napok kivételével,

Szerkesztőség és kiadóhivatalai:
Apáczai-utca 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 2 kr.

Indemnity Nro II.

(—a.) Parlamenti viszonyainkat és a kormány helyzetét mi sem jellemzi hibeiben, mint a mai tárgyalás. Másodszor fordul a kormány a házhoz ideiglenes pénzügyi felhatalmazásért.

Mióta az egyházpolitikát bevégezték, néhány viczinális vasút engedélyezésén kívül semmiféle más munkát nem tud adni a kormány a parlamentnek, mint a költségvetést. És ennek dacára még sem tudja kivinni, hogy ezt idejében elvégezzék.

Az egyes tárczák költségvetésénél ropant önérzettel és munkakedvvel állanak fel az egyes ressort-miniszterek. Annyi sok reformálandót, kívánni valót találnak, hogy önkénytelenül az jut eszünkbe, hogy az előző kormányok mit sem dolgoztak, mindent utódaikra hagytak. Programjukba annyi mindent felvesznek, annyi mindent ígérnek, hogy fele is sok volna. És mikor megszavazta a ház tárczájukat, nagy meglepődéssel leülnek, akár csak az iskolás gyermek a jól sikerült examen után és azután nagyot pihennek, akár csak a rossz diák, aki bűnnek tartaná vacátió idején a könyvet csak kezébe is venni és élvezni háborítlanul a »szent-heverdel« napokat. A »tartalmas« program üres frázisnak bizonyul, az ígért reformok elmaradnak, — a háznak pedig az új költségvetésig dolga sem akad. A miniszterek fürdőzni mennek, a képviselők pedig hazamennek a nagy vacátióra, mely az utóbbi évek szokása szerint 4—5 hónapig tart.

Nem tartozunk azok közzé akik az

ellenzékét okolják a költségvetési vita nyújtásáért. El kell ismerni, hogy arról, hogy a képviselőház csak november közepén kezdhetette el az általános vitát, arról nem tehet az ellenzék, azért egyedül és kizárólag csak a kormány a felelős. Ő reá száll a felelősség azért is, hogy már december 10-én megkezdte a képviselőkkel a karácsonyi vacátiót. Büntetésül most nem is kaptak farsangi szünetet.

Azért sem vádolhatjuk az ellenzékét, hogy a viczinálisok, a képtári vásárlások és a kiegyezési tárgyalások ügyében nagy vitát provokált. Utóvégre mind a három fontos ügye az országnak. Kötelesség mulasztást követek volna el, ha e kérdésekben hallgattak volna. Éppen tegnap láttuk, hogy a kiegyezés ügye még a »nagy hallgató«-t, Tisza Kálmánt is felszólalásra bírta, pedig öt esztendő óta úgy hallgat, mintha fogadalmat tett volna rá. Nagy kár azonban most sem származott volna hallgatásából az országra, mert semmi újat nem mondott.

Legfeljebb azt mondhatjuk az ellenzék tagjaira, hogy tulságosan idealisták. Tudhatják már, hogy a mai magyar országgyűlésen nem lehet már sikert elérni a legszebb és legokosabb beszéddel sem. Apponyi utolsó beszédéből, melyet a vámszövetség megújítása ügyében tartott, azt mondták, hogy a liberális párt előkelő tagjai is helyeselték. A vége azért csak az lesz, mint máskor. Leszavazza a mamelukok hada mint a karikacsapás. Pedig még önálló vámterületet sem kér határozati javaslatában, hanem csak azt kéri, hogy idejében tegyék meg, ha szükségét

látják az előtanulmányokat. Nem kell nekik ez sem. Ha Deák Ferencz élne és nagy beszédet tartana, éppen úgy járna, mint Apponyi gróf. Egy-két lap azt hirdetné, hogy nagy sikert ért el, — akár csak a nemzeti párt vezére, de leszavazná a többség, — akár csak a nemzeti párt vezérét.

Hogy némileg húzza az ellenzék a költségvetési vitát, nem lehet tagadni. De érthető dolog. Amint a kormánynak kezében van a költségvetés, kezében van egyúttal nemcsak a parlament, hanem az ellenzék sorsa is. A kormánynak érdekében áll a parlament feloszlatása, mert mostani többsége csekély és nem feltétlen. Ki van szolgáltatva a Tisza-klikknek és az Eötvös-pártnak. Ebből a helyzetből szabadulni óhajt. Elő is készült reá meglehetősen. A választási listák készen vannak. A pénztár is jól áll az új magánások és nemesek eléggé meg nem hálálható bőkezűségéből. A képviselőházi ellenzék azonban fél az új választásokból. És félelme nem alaptalan. Mert az új ellenség nemcsak a kormánypártra veszedelmes, hanem s talán még inkább a mostani ellenzéki pártokra, különösen a Kossuth-pártra. Eötvös ugyan szöröstül-böröstül fel akarja falni a néppártot, de alighanem a torkán forrad. Másrészt pedig a liberális párt a néppárt révén elvesztendő kerületekért a többi ellenzéki pártok kerületeiben fog kárpótlást keresni.

A költségvetési vita nyújtása miatt a legjogosultabbnak az a kifogás látszik, hogy e miatt nem kaphatják meg a hivatalnokok a fizetés-emelést és a millen-

A „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Dalok a multból.

II.

Csak egy csalódással vagyok ma gazdagabb.
S mi vé lett a szívem? . . . Kopár, zord sivatag:
Szerelmem és hitem, együtt lett temetve:
Ne félj! nem sirom fel . . . nem hívom életre!

Rövid boldogságunk, édes szent emléke,
Lesz, a meddig élek — szívem oltár képe!
Mondád: A virágnak hervadás a sorsa!
Szerelmet feledés — miért követ nyomban?!

Nem volt a virágnak tán színe, illata,
Hogy a hűtlen lepke elszállt oda hagyta? . . .
Vagy lelkem, az illat, több mint más virágon!
Nem köthet le embert ezen a világon?!

II.

Bár egy percze lehetnék az,
A ki egykor — rég voltam!
Üde, bájos fiatal lány,
Tele kedvvel — humorral!

Bár egy percze térne vissza
Szívembe a nyugalom:
Ne fájna ugy ez az élet,
Ne merengnék a multon! . . .

Szedlarikné Dudinszky Anna.

Régi methodus.

Irtá: Kines István.

— Adjon Isten, spektábilisz!
— Szervusz, öcsém, éppen jókor — fogadta Somossy Gábor az öreg táblabíró Fenyő Ferit, ki már a Korpus juris helyett az újabb törvényekkel támogatja az igazság roskadozó falait. Jó prókátor hírében állott.

— Szolgálhatok talán valamivel? — kérde Feri jóakarattal.

— Igenis, hogy szolgálhatsz, öcsém. Dubitálok valamin . . .

— Aztán voltaképen min is kételkedik?
— Azon, öcsém, azon, hogy hát izé . . . van-e már neked feleséged?

— Komolyan beszél, spektábilisz? — kérdi föl kacagva Feri.

— Komolyan-e, akár csak Verbőczyt ciztálnám. A házadnál legalább nem emlékszem, hogy valami vázonszelédbe is belebotlottam volna már. Abból konkludálok . . .

— Hitemre, mondom, jó nyomon jár, spektábilisz.

— Szja, öcsém, a logika az csak logika. Ki Verbőczyt tanulta, annak a fejébe már ugy beleette az magát, mint a kerécsap a rozsoszul kövezett országútba. Ti persze már nem igen tudjátok mi fán terem az a logika.

— És ha mégis, spektábilisz!

— Eleven ördögöt tudjátok! — fortyant föl az öregben a méreg — ha magyarembert jussa háromszáz esztendeig meghuzza magát a

tripartitumban, ez a logika, de ha az országgyűlés minden dolga abban áll, hogy egyik évből elrontsa, mit az előző esztendőben összedietázott s azután talicskaszámra csinálja az új törvényeket, ha ez is logika, akkor csak akasztatok föl az első szegre mindjárt. Tudjátok is ti, mi az a logika!

— No hát mi az, spektábilisz?

— Mi . . . hm . . . megmondjam?

— Meg no — biztatta Feri az öreget.

— Hallgass ide, hát, öcsém. Az apád megházasodott, következképp neked is meg kell házasodnod, ez már logika.

— S mert apám elvette az anyámat, következképp . . .

— Hallgass, kóficz, meg ne dühösíts — pattant föl Somossy — azt mondtam, neked meg muszáj házasodnod, aztán annakokáért meg is házasodol. Értetted?

— Érteni hiszen érteném, de spektábilisz, akaszszanak föl engem, ha az olyan könnyűszerrel megyen.

— Ha nem megy magától, akkor hát tolni kell, öcsém, tudod, tolni kell.

— Bátyám, talán eltolná a szt-györgyi templomot a helyéről?

Somossy összehuzta a feje elejét, ötven ráncz is szerződött nyomban a homlokára. Bántotta, rettenetesen bántotta, hogy az a paragrafusrágó neki ellenmondani mer.

— Eredj, anyámasszony, veled hiszen nem érdemes komoly dologról traktálni — tört ki belőle a méltatlankodás — te persze azt le-

niumi drágasági pótlékok és a gör. kath. lelkészek az állam segély felemelését. Pázmány és Batthyány felszólalása után ez a kifogás is elesik. Ha a kormánynak ez csakugyan annyira szíven fekszik, gondoskodhatik róla más úton. Tessék ezt külön bevenni az indemnitéről szóló javaslatba. De ezért az ellenzékre háritani a hivatalnokok haragját, nem illő dolog, vagy evvel fenyegetni az ellenzékét, gyerekségre vall.

A költségvetési vitának végét, ha valamivel gyorsabb tempóban fog is menni, április közepénél előbb bajosan érjük. Csak most végezték be a közlekedési tárcza általános tárgyalását. Hátra van még ugyan ennek részletes tárgyalása, továbbá a földművelési, pénzügyi, igazságügyi és honvédelmi tárcza. Azután jön az appropriációs vita. És csak akkor kerülhet a költségvetés a főrendiház asztalára. Ott is még előbb a bizottsági tárgyalás retortáján kell keresztül mennie. A mostani indemnité lejár márczius végén.

Ideiglenes pénzügyi felhatalmazásra tehát a kormánynak okvetlenül szüksége van. Eleintén az a hír volt, hogy az ellenzék obstructióra készül s megakadályozza az indemnitét. Bánffy kijelentette, hogy nem oszlatja fel a házat. Ez megnyugtatólag hatott az ellenzéki pártokra, ennek tulajdoníthatjuk, hogy a vita már ma véget ért — — —

Ismétellen kijelentjük, hogy nem vádoljuk az ellenzékét a budget-vita nyújtásáért. Különben is volt rá elég oka. De az indemnité azt jelenti, hogy nincs rendben az állambáztartás menete. A kormány még a rendes költségvetést kereteihez sem igen tartja magát; folytonosan pót hitelekre van szüksége. Félő, hogy az ideiglenes felhatalmazás még jobban megzavarja az állambáztartás menetét. És ennek érdekében mi is óhajthatónak tartjuk, hogy mielőbb rendes költségvetéssel bírjon az ország

A millénium törvénybe iktatása.

A milléniumi program dolgában Bánffy báró miniszterelnök, mint tudva van, részletes előterjesztés tett az országgyűlés illető bizottságának. Nem terjed ki azonban a programnak ez az ismertetése a millénium megünnepelesének egyik legfontosabb mozzanatára, a melyre nézve még bővebb tanácskozásokra van szükség. E mozzanat az a közjogi aktus, melylyel a törvényhozás mintegy inaugurálná a millénium megünnepelesét. Ez ügyben a miniszterelnök érintkezésbe lépett a két ház elnökével s erre vonatkozó előterjesztését valószínűleg már legközelebb meg fogja tenni az országos milléniumi bizottság albizottságának. Törvényalkotásáról van szó, a mely az ezredévi forduló emlékeztetének megünnepelesét beiktatná az ország törvénytárába. E törvény megalkotása április hónap végén történnék meg s kezdetét jelezve a milléniumi ünnepek május elejétől kezdve már megállapított sorozatának.

Osztrák támadások.

Azon botrányos esetek, a melyek közéletünkről oly szomorú képet nyújtottak, a liberális kormány gyengesége és ügyetlensége által előidézett politikai zűrzavar teljesen elvonták figyelmünket azon titkos támadásoktól, melyet szövetségeseink, a kikkel éppen most készülünk ismét egyezséget kötni, ellenünk intéztek.

E támadások pedig, melyek hazánk hitelét akarják a külföld előtt tönkretenni, annál alávalóbbak, mert intézőik tolvajok módjára titokban folytatják ellenünk az aknamunkát. Veszélyes pedig e titkos háboru, mert ügyeink vezérfői olyan közömbös nembánomsággal viselkednek e támadásokkal szemben, mely ellenségeink törekvéseinek szabad utat enged.

Sőt ha ezekkel szemben fel is akarnánk lépni, akkor is lehetetlen volna ez azon szakadozottság és kicsinyes ellenségeskedés miatt, mely parlamentünkben uralkodik.

A hatalmához göresösen ragaszkodó liberális párt félve a bukástól, elvet minden javaslatot, mely nem az ő kebeléből indult ki. Így elvetették Apponyi gróf javaslatát is, a mely-

nek elfogadásával bebizonyíthattuk volna, hogy csakugyan nem félünk azon fenyegetéstől, melyet az osztrák parlament egyértelmű határozata a kiegyezésről magában foglal. Vajjon Apponyi gróf javaslatának elvetése nem bizonyítja-e, hogy gyengék vagyunk és nem merjük kijelenteni, hogy azokkal szemben, kik ellenségeinknek vallják magukat, mi is ellenségek vagyunk és bátran felvesszük a harcot.

A kormány makacsságában, melyet az ellenzékkel szemben tanusit, visszautasit mindent, a mi hazánk gazdaságának megmentésére szolgálhatna.

Ily körülmények között természetesen csak sikerre vezethetnek az osztrákok törekvései, kik felhasználva politikai helyzetünk kedvezőtlen állását és kormányunk ügyefogyottságát ismét meg akarják szerezni azon gazdasági fölényt hazánkra, melyet már-már elvesztettek.

Mig mi pártokra szakadozva egymás között viszályt támasztunk, addig Ausztriában a pártok, bármennyire is küzdjenek egymás ellen, abban mégis egyetértenek, hogy Magyarország gazdasági helyzetét a külföld szemében a lehető legrosszabb színben tüntessék fel.

Feltűnő, hogy dacára az antiliberálisok heves támadásainak, a liberálisok és különösen a zsidó kapitalisták ellenségeinkkel szövetségre lépnek vesztünkre. Igaz, hogy erre sarkalja őket azon nyereség is, melyet e támadások jutalmául busás nyereségek alakjában zsebre vágtak. Tauszig, Heller, Platschek és Kohn Salo nevei ismeretesebbek a börze szenzációs eseményeinek utóbbi idejéből. Ezek nem áttallanak legnagyobb elleneikkel szövetségre, különösen, ha nagy nyereségről van szó.

Magyarország hitelének megrongálásában pedig hűen segédkezik Ausztria sajtója. Nemcsak az antiliberális lapok, kik leplezetlenül hangoztatják hazánk gazdasági esődjét, hanem a liberálisok lapjai is álnok részvétellel emlegetik hitelünk gyenge voltát. Célja pedig ezen támadásoknak az, hogy a külföld e hamis híresztelések által tévutra vezetve tulajdon a magyar papírokon, minek következménye az lesz, hogy saját tőkénket leszünk kénytelenek ezekbe befektetni.

A magánosok tulajdonát képező papírosok

sed, hogy a fehérszemély maga kösse magát a nyakadba.

— Dehogyan lesem, spektábilisz, hanem hogy az igazat megvalljam, én már esztendeje összekötöttem a kereket valakivel.

— Nos és aztán?

— Nos aztán még most is abban az egy helyben rekedünk: se téled, se hozzád.

— Bibaszt. hát nem tudtál nekem előbb szólni!

— És spektábilisz el tudta volna indítani?

— Meghiszem azt — mondá Somossy kisdüllesztett mellel, mialatt sodorintott még egyet a bajuszán — ti manapság valamennyien az új methodus szerint indultok, azért lesz száz szeretkezésnek legfőlegb egy hirdetés a vége. Tudod öcsém a régi emberek se voltak ám bolondok, azok értették csak, hogyan kell a fiatalokat összehozni. És én még a régi methodus embere vagyok. Azért hát csak mondd meg öcsém, hova, kihez menjek s a fejemet teszem rá, hogy rozsmaringgal jövök vissza.

— Csak azután utalapot ne kössenek bátyámuram talpára.

Azt szeretném látni! Hát kutya vagyok én mi? Hogy hívják azt a leányzót?

— Beleznay Terkának.

— Tyűh! fránya teremtette, öcsém, de jó helyen tapogatsz. Van annak annyi holdja, a hány szó a te diplomádban. Aztán tud az téged szenvedni is egy kicsit?

— Egy kicsit? kérdi spektábilisz, belém

van az tisztára bolondulva, ahogy én ő beléje. Hanem az öregek . . . igen . . . azoknak vastag fejük van, nem fog azon a legvastagabb argumentum sem.

— Csak logikával kell beszélni, öcsém; mondom, te nem értesz ahhoz. Majd belevilágítok én a lelkük fenekére, de úgy hogy nyomban odább mozdul a szt-györgyi templom.

— Kiváncsi vagyok, spektábilisz, nagyon. — Lehetsz is az áldóját. Mindjárt megyek; megmutatom mit ér a régi methodus.

És Somossy ment.

Elment Beleznayékhoz. Ott laktak a kastélyban.

Elment és vissza is jött. Mikor elment, akkor nevetett, hogy megjött akkor meg káromkodott. Azzal kezdte?

— Az Isten verje meg.

— Kit, urambátyám? Kit verjen meg?

— Bánom is én akárkit. Bolondokkal nem lehet okosan traktálni. No de bebeszéltem nekik; tudom, még a haláluk napján is fő a fejük tőle, olyanokat mondtam nekik.

— No hát ugy-e hogy szalma?

— Széna fiam, nagyon is széna — fuja ki magát az öreg.

— Hogyan? hát odaadják a leányt?

— Ha adnák se kellene. Megmondtam nekik, hogy most már tegyék el maguknak. Mi azért is más leányt keresünk. Fiamnak fogadjak, neked van diplomád, nekem dominiumom s ha kell hát a grófnők közül válogatunk. Meg-

álljatok csak ti gazok! A leány elkezdett erre ríni, az öregeknek tótágast állott a szeme s én meg a faképnél hagytam őket. No most hát mondd, fiam, melyik leányt kérem meg a számodra?

— De az ég szerelmére, spektábilisz!

— Ne jajgass, hanem beszélj. Most már csak azért is megházásitlak. Ki vállanék be még feleségnek, mit gondolsz?

— Hova gondol, spektábilisz?

— Nyergeld meg hamar az eszedet, hogy gyorsabban járjon. Hadd hallok már egy nevet . . .

— De mikor csak Terkát szeretem.

— Csitt gyermekem, ne beszélj bolondokat. Azt a leányt már elfeledtük; mi most boszut állunk a régi methodus szerint. Ha nem adják, hát nem is kell.

— Jaj: bátyámuram, látom az a régi methodus mindent elront. Törjön, szakadjon, én Terkától el nem állok.

— S esztendeig hagyod magadat még bolondítani? — kiáltott Somossy haraggal.

— Nem tehetek különben.

— S meghazudtolsz engemet?

— Bocsásson meg, spektábilisz.

— Ördög szántsa az irhádát, ficzkó, az új módi elvette az eszedet. Leveszem a kezemet rólad, le biz én — s az öreg a faképnél hagyta Ferit.

S különös! még az nap este Beleznay arra kérte egy inasával Ferit, hogy fáradna hozzá.

értékének csökkentése ugyan az állam ügyeivel nincs közvetlen kapcsolatban és teljesen nem idézheti elő gazdasági viszonyaink tönkjét, ha a papirosok megőrizték valódi értéküket, de bürzénken bizonyára olyan állandó baisszhozánának létre, mely érezhető kárt okozna.

Mindazonáltal kötelességünk volna e lap-pangó ellenségeink ellen nyíltan fellépni. Budapesti piacunk, habár utóbbi időben volt néhány rossz alapokon nyugvó vállalatunk (de korántsem annyi, mint a bécsi piacon) van olyan egészséges viszonyok közt, mint akár a berlini, vagy bécsi.

A kik ismerik viszonyainkat, azok nem fognak ezen álhírekre hallgatni, de azon veszteségek, melyeket eddig is szenvedtünk, arra kényszerítenek, hogy ezen álnok ellenségeink ellen nyíltan fellépjünk és viszonyaink valódi állását a külföldnek tudtára adjuk.

Oszták ellenségeinknek pedig meg kellene mutatnunk, hogy önállóságunkat még nagyobb mértékben akarjuk elnyerni és hogy azon megfélemlítések megvalósítását, a melyet az oszták reichsrath egyhangulag kifejezett, óhajtuk, mert éppen ezáltal remélhetjük érdekeink sértetlen fentartását. Ezt pedig a legszebben kifejezhette volna a magyar képviselőház Apponyi gr. javaslatának elfogadásával, amit azonban a liberális kormány nem akart megtenni azon hiszében, hogy ezáltal megmutatta hatalmának csökkenését.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Február 29.

Ülés kezdete 10 órakor.

Elnök: Szilágyi Dezső.

Jegyzők: Eszterházy Kálmán gróf, Josipovich Géza, Illy és Bálint.

A kormány részéről jelen vannak: Bánffy Dezső báró, Lukács László, Dániel Ernő, Perczel Dezső, Darányi Ignác, Josipovich Imre.

Hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök: bemutatja a beérkezett iródmányokat.

Elnök: Értesíti a házat, hogy Albrecht Szalvátor cs. és kir. főherceg meghalt. Indítványozza, hogy a kir. herceg halála felett érzett mély fájdalomnak a ház jegyzőkönyvileg

adjon kifejezést s ezt a szokott uton terjessze Ő Felsége elé.

Az interpellációs könyvbe Sima Ferenc jegyzett be interpellációt a stomfai választás ügyében a belügyminiszterhez még január 18-án intézett interpellációra mind ez ideig nem adott válasz tárgyában.

Következik a napirend első pontja
a *szent korona és egyéb királyi jelvények kiséretére* kiküldendő országgyűlési küldöttség 8 tagjának — és a quótának újból való megállapítása végett kiküldendő országos bizottság 10 tagjának megválasztása.

A szavazás eredménye a következő:
A *szent korona és egyéb koronázási jelvények kiséretére megválasztottak*: Csáky Albin gr., Josipovich Géza, Justh Gyula, Klobusitzky János, Nikolics Fedor báró, Pongrácz Károly gr., Szluha István, Zichy Jenő gr.

A *quóta tárgyában kiküldendő országos bizottságba megválasztottak*: Apponyi Albert gróf, Falk Miksa, Hegedüs Sándor, Horánszky Nándor, Josipovich Géza, Láng Lajos, Matlekovics Sándor, Széll Kálmán, Tisza Kálmán, Werle Sándor.

Következik:

Kossuth Ferenc indítványának indokolása.

Kossuth Ferenc: Csak röviden óhajta indítványát indokolni. Ha az ezredévi ünnepélynek van valami értelme, ez csak az lehet, hogy mi ezredéves állami létünkéről akarunk bizonyosságot tenni! Az állami lét nyilvánulása azonban kétféle, belső és külső. A belső a mi magánügyünk, melyet úgy rendezhetünk, amint nekünk tetszik.

Az állami életnek kifelé való nyilvánulása azonban már nemcsak tőlünk függ, miért is indítványozza, hogy az ezredéves ünnepélyekre a kormány hívja meg a velünk barátságos államok parlamentjeit.

Bánffy Dezső báró: A kormány és pártja hozzájárul Kossuth Ferenc indítványának meritumához, miért is kéri a házat, hogy az indítványt ne tűzze ki napirendre.

Kossuth Ferenc: Tudomásul veszi a miniszterelnök nyilatkozatát s azon reményben, hogy a kormány az ő indítványa értelmében fog eljárni, azt visszavonja.

Következik a napirend harmadik pontja:

a *kereskedelmügyi tárca költségvetésének folytatólagos tárgyalása.*

Lukács Béla: Előre is kijelenti, hogy a kereskedelmi tárca költségvetését a keresk. miniszter beszédje alapján elfogadja, a hat. javaslatokat pedig a Tisza Kálmán indokolása alapján nem fogadja el.

Azután Hockkal polemizál, a magánhajózást a magyar folyamhajózási társaságot illető-

leg s azt igyekszik kimutatni, hogy azok a sérelmek, melyeket a magánhajósokra vonatkozólag feltüntetnek, igen redukálhatók, s azok sem sérelmek, mert a kiknek hasznavehetetlen hajóik vannak, természetes, hogy azokat nem lehetett beolvasztani a magyar folyamhajózási társaságba.

Attér a Hock által felhozott másik vádra, mely szerint a magyar folyamhajózási társaságnak törvényellenes kedvezmények nyújtatnának, s azt vitatja, hogy e kedvezmények törvényesek és nem is rúgnak oly nagy összegekre, mint azt Hock feltüntette.

Arra vonatkozólag, hogy a magyar folyamhajózási társulatnak a 20 év alatt nyújtott kedvezmények meghaladják a befektetett alap-tőkét, megjegyzi, hogy a kedvezményekre a társulatnak szüksége van, azok nem tesznek ki olyan nagy összegeket s a kedvezmények fejében a folyamhajózási társulat is bizonyos teljesítményekre köteles.

Nyugodtan várja az idők fejleményét és meg van arról győződve, hogy az események a magyar folyamhajózási társulat fontosságát igazolni fogják.

A költségvetést elfogadja. (Helyeslés jobbról.)

Horánszky Nándor: A kormány és a kormánypárt részéről elhangzott beszédek ránézve nem irányadók, mert rá nézve irányadó csupán az ország érdeke.

Különb. első sorban a pénzügyminiszter tegnapi beszédével akar foglalkozni, s kijelenti, hogy a benyújtott határozati javaslatok ama részéhez, mely a vám és kereskedelmi szerződés fölmondására nem vonatkozik, a maga részéhez hozzájárul, mert Ausztriával szemben azt követelik a mi gazdasági érdekeink.

Konstatálni akarja, hogy milyen fegyverekkel lépett föl tegnap a pénzügyminiszter Apponyi és pártja ellen.

A miniszter tegnap oly formán nyilatkozott, hogy Apponyi és pártja nem merik kimondani azt, hogy az önálló vámterületet elfogadják. Ez a miniszter részéről egyszerűen gyanúsítás, rágalmozás, amit vissza kell utasítania. (Ugy van! a baloldalon. Ellenmondások a szélsőbalon).

A hat. javaslatok egymástól nagyon különböznek. Az egyik föltétlenül önálló vámterületet óhajt, a másik pedig az esetre, ha a vám-szerződést méltányos alapon nem lehetne megkötni, a törvényben biztosított jogainkkal kíván élni.

Szólok nem kívánja a keresk. szerződés azonnali felbontását, de annak megkötését is csak úgy kívánja, ha érdekeink biztosítva lesznek.

E két nézettel szemben a pénzügyminiszter felállít egy harmadikat, s a vám és keres-

Elment, rövid ideig traktáltak együtt s mire visszajött már vőlegény volt.

A táblabíró régi methodusa mégis mintha zökentett volna egyet a szekéren. Csakhogy abban a régi methodusban is csak az használt legtöbbet, ami benne új volt — az örökbefogadás.

A gabonaszem.

— Irta: Tolstoj Leo gr. —

A gyermekek egy sziklahasadékban találtak egy gömbölyded tárgyat, mely olyan nagy volt, mint a tyuktojás és közepén egy keskeny csatorna húzódott rajta végig, mint a gabonaszemen. Egy ember, ki éppen arra felé ment, megvette a gyermekektől, behozta városba és mint ritkaságot eladta a császárnak.

A császár meghívta a birodalom bölcseit és megparancsolta, hogy állapítsák meg, mi az a dolog, tojás-e vagy gabonaszem. A bölcsek kuttattak és gondolkodtak, de nem tudtak feleletet adni.

A gömbölyded jószág az ablak párkányán feküdt. Egy tyuk odarepült és egy lyukot vágott bele csőrével. Ekkor látták mindnyájan, hogy gabonaszem és a bölcsek is megállapították, hogy rozs szem.

A császár csodálkozott ezen nagyon és megparancsolta a bölcseknek, hogy tudják meg, hol terem az ilyen gabona.

A bölcsek sokat gondolkodtak felette és

utánanéztek a könyvekben — de nem találtak semmit sem. Eljöttek a császárhoz és így szóltak:

— Nem tudunk feleletet adni. Könyveinkben ninesen semmi erről; meg kell kérdeznünk egy parasztot, talán hallotta szüleitől, hol terem az ilyen rozs.

A császár megparancsolta, hogy egy vén öreg parasztot vezessenek el hozzá.

Elhoztak neki egy fehérszakállu öreg emberkét. Foga már nem volt és csak nehezen tudott mankóin járni.

A császár megmutatta neki a rozs szemet. De az öreg már alig látott. Félig látott, félig megtapogatta.

— Meg tudnád talán mondani, apó, hol termett az ilyen rozsszem? kérdé a császár. Talán magad vetettél ilyen gabonát, vagy talán vettél életemben ilyen gabonát?

Az öreg féligmeddig süket is volt és csak nehezen tudta a beszédet meghallani és megérteni — és ekkép válaszolt:

— Én földemen sohasem vettem ilyen gabonát, sem nem arattam, sem nem vettem. Ha gabonát vettem, az mindig kicsiny, aprószemű volt. Kérdeztétek meg atyámat, talán ő tudja megmondani, hol termett az ilyen gabona?

A császár megparancsolá, hogy az öreg atyját hozzák el.

Meg is találták és elhozták a császárhoz. A császár megmutatta neki a nagy rozs szemet. Az öreg szemei még jók voltak és gondosan megtekintette a gabonaszemet. A császár kérdé tőle:

— Nem tudnád talán megmondani, apó, hol termett az ilyen rozs szem. Talán magad vetettél ilyen gabonát, vagy talán vettél életemben ilyen?

Az öreg bár nagyot hallott, még sem volt annyira süket, mint a fia.

— Nem! mondá az öreg, földemen sohasem vettem ilyen gabonát, nem is arattam, sem nem vettem, mert az én időmben még nem használtak pénzt. Mindenki a saját kenyereből élt meg, a melyet szükség esetén megosztott a másikkal. Hol termett az ilyen gabona, azt nem tudom. A mi gabonánk nagyobb és jobb volt, mint a mostani, de ilyen gabona szemet még nem láttam. Hanem hallottam atyámtól, hogy az ő idejében a gabona sokkal jobban termett, nagyobb és jobb is volt. Kérdeztétek meg az öregemet! —

A császár elküldött az öreg atyjához.

Meg is találták a legöregebbet és elhozták a császárhoz.

Könnyedén, mankók nélkül jött el az agg ember, szemei tiszták voltak és hangja csengő volt.

A császár megmutatta a nagyapónak a gabonaszemet. Az öreg megnézte minden oldalról.

— Régen volt már, szólt az öreg, hogy ilyen régi gabonaszemet láttam.

Az öreg leharapott egy darabot belőle és mondá:

— Igen ugyanaz.

— Mondd meg öregem, hol és mikor termett ilyen gabona. Talán magad arattál ilyen földeden, vagy talán vettél ilyen? kérdé a császár.

kedelmi szerződést az állandóság jellegével ruházza fel, pedig nem lehet állandónak mondani egy olyan szerződést, amelyet minden 10 évről 10 évre meg kell újítani.

Van itt egy kormány, mely a többségnek a kormánya s a mai szomorú helyzetben ezek dirigálnak, midőn Bécs felől nagyobb áldozatokra szoritják a nemzetet.

S ezen többség még azt a csekélyke segítséget is eldobja magától, amit az ellenzék akar neki nyújtani.

Horánszky Nándor végül kijelenti, hogy Apponyi határozati javaslatát pártolja.

Rosenberg Gyula dr. és Kossuth Ferencz személyes kérdésben történt felszólalása után

Tisza István Lukács minisztert veszi védelmébe, akit az ellenzék folyton gyanúsít, holott hosszú tolokodása alatt sohase tolokodott előtérbe. Legújabbán azt hangoztatják, hogy az ország érdekeit feladta egy nyomorult miniszteri székért. (Óriási zaj. Derűtség balfelől.) Elítéli azt a parlamenti harezot, amelyet az ellenzék egész tultengésbe visz, s bizalmat kér a kormánynak. Itéli az ellenzék majd azután, ha a kiegyezési tárgyalások elé kerülnek. (Tetszés jobbról.)

Sima Ferencz interpellációt jelent be, hogy miért késlekedik a kormány a stomfai választás ügyében benyújtott interpellációra a válaszadással.

Perczel Dezső belügyminiszter kijelenti, hogy míg az ügy vizsgálat alatt van, addig az interpellációra érdemleges választ nem adhat.

Reminiscere.

Szent Hubertus híveinek örömnapot jelent a kalendárium, amelynek vörös betűje a Reminiscere vasárnapját hirdeti.

Minden vasárnap hirdet valami evangéliumot a naptár, s hogy éppen a »Reminiscere« kezdetű miért kelt olyan nagy izgatottságot: azt csak a hivatalos és amateur-vadászok, meg a koczapuskások nagy serege tudja és érzi.

Azaz hogy valójában már nem is koczapuskás az, akit izgalomba hoz a Reminiscere; azok az emberek megelégszenek vele, ha nyulat, vagy fűrtet hibáznak el, — míg a kit a Reminiscere érdekel, — az már csak szalonkára vagy magyarul: snepfre vadászik.

Az idén ugyan alighanem megcsalja őket a kalendárium, mert husvét és így a Reminiscere vasárnap is nagyon előre esik, következésképp a szalonkák még nem huznak, hanem valahol melegebb hazában gyönyörködtek a vadászokat.

Az öreg ekkép felelt:

— Az én időmben mindenütt termelt ilyen gabona, csak ilyenekkel táplálkoztunk.

— Szeretném tudni, öreg, vajjon magad vetettél-e ilyen gabonát és arattál, vagy vetted-e?

Az öreg mosolygott.

— Az én időmben, mondá, nem ismerte senki azon bünt, hogy kenyeret vegyen vagy eladjon, pénzről sem tudtunk semmit — mindenkinek volt elég kenyere.

— Hol arattál öregem ilyen gabonát, hol volt szántófölded?

— Az én földem Isten földje volt. A hol szántottam, az az én földem volt. Mert szabad volt a föld mindenütt, sajátja nem volt a föld senkinek és sehol. Sajátja az embernek csak a munkája volt.

— Két kérdésre felelj még nekem! kiáltá a csár. Először hogyan lehetséges, hogy akkoriban ilyen gabona termelt és most nem. Másodszor hogyan lehetséges az, hogy fiad egy, — unokád pedig két mankón jár, te pedig könnyedén minden fáradság nélkül jössz hozzám. Szemeid jók, fogaid épek és hangod csengő. Hogyan lehetséges ez nagyapó?

— Ez azért van így, mert az emberek már nem élnek saját munkájuk után és irigykednek szomszédokra. Ezelőtt nem így éltek az emberek, hanem istenfélők voltak. Mert mindenkinek meg volt a magáé, azért nem kívánczolt másé után.

Hanem egy pár nap mulva estenként Ave Mária előtt már valószínűleg Nagyvárad fölött is átvonulnak, nagy izgatottságot keltve Szent Hubert minden igaz híve között. Az igazi vadászember ilyenkor nem érzi nyugtát sehol, még csak ki nem szokik valahova a város vagy a falu alá, s alkalmas helyet nem talál, ahol bevárja a snepfnek huzását.

A tartós hideg valószínűleg megkötösti az idén a szalonkákat, de az igazi vadász nem is engedi magát félrevezettetni a kalendárium által, hanem megérzi okvetlenül, hogy mikor jönnek a sneppek. S ha az idén tovább maradnak is oda: jó lesz idejekorán emlékezetbe hozni a régi német verset:

*Reminiscere — putz' die Gewähr
Oculi — da kommen sie
Laetare — dies ist das wahre
Judica — sind noch immer da.
Palmarum — trallarum!*

TÁJÉKOZTATO.

Február 29. A biharmegyei négyzet választmányi gyűlése d. u. 4 órákor.

» 29. Biharmegye központi választmányának ülése.

Márczius 1. Ügyvedői kamara közgyűlése d. e. 10²kor.

» 1. A nagyvárad kereskedő ifjak körének jubiláris közgyűlése.

» 1. A »Réti Népkör« alakuló ülése a Zöldfa szállodában d. e. 3 órákor.

» 1. A ker. iskola felavatási ünnepélye d. e. fél 11 órákor.

» 2. Megyei közigazg. ülés d. e. 10 órákor.

» 5. Közigazgatási gyűlés a városházán d. u. 3 órákor.

» 5. Nyilvános árverés a város tulajdonát képező házakra és telkekre d. e. 10 és d. u. 3 órákor.

» 5. Voniga Dávid sajtópöre.

» 8. A nagyvárad takarékpénztár 49-ik évi közgyűlése d. e. 10 órákor.

» 8. A biharmegyei és nagyvárad négyzet tárgy-sorsjátékának huzása.

» 11. Hoffer Géza sajtópöre.

» 12. Városi közgyűlés d. u. 3 órákor.

» 15. Rabsegélyző egyesület közgyűlése.

UJDONSÁGOK.

* **Biharmegye tavaszi közgyűlése.** Biharvármegye tavaszi rendes közgyűlését márczius hó 18-án tartja meg. Az elbírálás alá kerülő ügyek közt alig van egy pár kiválóbb, sőt még választás is csak egy lesz, még pedig a központi választmányba választanak pótlólag egy tagot, titkos szavazással. Ez pedig alig fog valami nagy vonzerőt gyakorolni a törvényhatóság tagjaira.

* **Kitüntetett főpát.** Ő Felsége a király Fehér Ipoly pannonhalmi főpátot, azon érdeméért, melyet mint az országos közoktatásügyi tanács elnöke szerzett, a másod osztályú vaskorona renddel tüntette ki.

* **Közigazgatási ülés.** Biharvármegye közigazgatási bizottsága holnap, hétfőn délelőtt 10 órákor tartja e havi rendes ülését a vármegyei székház kistermében.

* **Dr. Karácsonyi az akadémiában.** Az Akadémiában a tagajánlások határideje ma járt le. A második — jog és történettudományi — osztály tegnap Pauler Gyula elnöklete alatt értekezletet tartott annak megbeszélése végett, hogy kiket fog az osztály az idej választás előtt tagokul ajánlani. Az értekezlet abban állapodott, hogy rendes tagul dr. Karácsonyi János nagyvárad theologiai tanárt is ajánlani fogja, aki történelmi kutatásaival és munkáival már régebben nagy feltűnést keltett.

* **Szent keresztut.** A nagybőjtű időszak egyik szép, magasztos szertartását, a szent keresztutát, Jézus kinszenvedésének ezt a meghat. emlékét, mint minden esztendőben, az idén is nagy közönség aj-

latoskodása mellett végzik a templomokban. Olaszi városrészen a székesegyházban, Ujvároson a kapucinus-zárda templomában, Katonavároson pedig a plébánia templomban tartják vasárnaponként az újlatosságot. Mind a három helyen, de különösen a székesegyházban már a múlt vasárnap is délután 3 órákor nagyon sokan vettek részt a szertartáson, melyet Radnay Farkas kanonok végzett a növénydekpapság segédletével.

* **Az erdélyi unió emléke.** Az erdélyi unió emlékének megerősítésére nagyszabású mozgalom indult meg Kolozsvárott. A terv az, hogy a millennium alkalmával szobrot állítanak. E végből fölkérték a pártkörök erkölcsi támogatását is. A függetlenségi és 48-as pártkör már a terv mellett nyilatkozott.

* **A városi tisztviselők fizetésemelése.** A városi tisztviselők fizetésének felemelését a januári rendkívüli közgyűlésén határozta el a törvényhatóság. A fizetés emelést majdnem kivétel nélkül szükségesnek látták a bizottság tagjai, de egyes állások dotációjánál igen megosztottak a vélemények, mert azt vélik, hogy a folytonosan hangoztatott elv: a fizetések arányosítása nem vitetett keresztül a tárgyalások során, hanem annyira belemegedtek a százasok megadásába, hogy ezzel tették lehetetlenné a régvárt fizetésemelést, mert még a legoptimistább városatya sem igen bizik abban, hogy évi 55 ezer forint fizetés felemelést jóváhagyjon a miniszter. A közgyűlés határozata különben a törvény szerinti 30 nap közzemlére ki volt téve s ez idő alatt, mint már említettük, Szokolay Tamás törvényhatósági bizottsági tag adott be felebbezést a fizetésemelésre vonatkozó határozat ellen; Komornyik Benedek és Nurián Péter fogyasztási-adó tisztviselők pedig a saját fizetésük megállapítása ellen felebbeznek. A közgyűlési határozatot, a felebbezésekkel együtt tegnap terjesztette fel a város a belügyminiszternek.

* **A bibornok adománya.** Dr. Schlauch Lőrincz bibornok püspökünk rendes havi adományát 300 forintot márczius 1-én, tehát ma délután 2 órákor osztják ki a koldusápoló intézetben.

* **A pannonhalmi honfoglalási emlék.** A Benedek-rend pannonhalmi apátságának udvarán honfoglalási emléket állítanak, a melynek fölavatását az ezredéves ünnepek programjában augusztus 2-ára tűzték ki. A rend azonban a miniszterelnököt arra kéri, hogy az augusztus 2-ára kitűzött pannonhalmi ünnepet halasztassa el augusztus végére, a mikor a főmonostor restaurálásával készen lesznek. A millenniumi emlékmű a piederstállal együtt 24 méter magas oszlopcsarnok lesz, a melynek közepére szent Asztrik püspök szobrát állítják, a ki szent István koronáját hozta Rómából. Az oszlopcsarnokot az ország építteti, a szobrot pedig a Benedek-rend emeli.

* **Promotio sub auspiciis regis.** Wlassics Gyula vallás és közoktatásügyi miniszter, ma Kolozsvárra utazik, hogy vasárnap jelen legyen az első tudorral felavatási ünnepélyen, a mely az egyetemen »sub auspiciis regis« történik. A felavatandó Filep Gyula szigorló orvos.

* **Sertésvész a szomszédban.** A sertésvész kiütése miatt legutóbb óriási összegeket vesztettek a nagyvárad sertéskereskedők és gazdák; mert az országos hírű nagyvárad sertésvásárokat nem lehetett megtartani. Ugy látszik, el fog maradni a márcziusi nagy vásár is, mert amint a késő esti órákban értesültünk, Pecze-Szölösön kiütött a sertésvész, s a községet már hivatalosan is elzárták.

* **A felix-fürdőben** ma veszi kezdetét a félhivatalos fürdőidény. Ma kezdődnek meg a tavaszi kirándulások, melyhez a nagy pihenő termet befűtik, s a fürdő-közönség teljes kénnellemmel áldozhat ebbeli óhajának. A várossal létesítendő telefon számára ki vannak szálaltva az oszlopok, de nem foghatnak a felállít-

táshoz, mert a misztérium és államvasut igazgatósága által megadott engedély valami hivatalos garadon megakadt.

* **Esküvő.** Kiss László, a nagyváradi állami anyakönyvezető hivatal II-od anyakönyvvezetője ma délután 3 órakor tartja esküvőjét az olasz-i plébánia templomban özv. Ujfalussy Zoltánné urhölgygel.

* **Orosz daltársulat Nagyváradon.** Szlavianszky Nadina márczius hó 3-án érkezik meg daltársulatával városunkba, hogy a hirdett hangversenyét megtartsa. A hangverseny iránt nagy az érdeklődés. Jegyeket Ungár Jenő könyvkereskedésében lehet váltani, ahol egyszerűs mind az előjegyzett jegyek hétfő délig átveendő.

* **Katonai lóvásárlások a megyében.** A hadsereg ló szükségletének beszerzésére megyénkben a következő napokon lesznek a lóvásárlások: Nagy-Szalontán, április 7-én, Nagyváradon április 9-én, Székely-Hidon április 11-én, Érmihályfalván április 13-án. A bizottság felhívja a lótenyésztőket, hogy lehetőleg közvetlenül a közvetítők kizárásával vezessék elő lovaikat és ne tegyék a lóvásárlást túlzott árak követelésével lehetetlenné. Alkalmas minden ép testű 4—5 éves ló, mely legalább 158 cm. (15 marok) magas. Hét éven felüli lovakat csak akkor vesznek, ha kitűnő minőségűek. Hasonlóképpen 3 éves csikót is. A megvett lovak árát rögtön kifizetik.

* **Egy koldus halála.** Szegény, koldus ember volt, de azért ismerte az egész város. Bejárógatott minden utcát minden házat; számalomra indította idétlen nyomorék alakjával a jószívű embereket. Csak 40 évet élt még, de az a négy évtized is nagyon megviselte, nagyon elég volt neki. Addig vonszolgatta fáradt testét, még végre tegnap este ki merült az utcán. Ott feküdt sokáig a hidegben, a sárban, míg három arramenő ember megkönyörült rajta és bevitte targonczán a városházára. Mire azonban a rendőrségi épületbe értek vele, már az egész test meg volt hűlve, a béna kolduskiszzenvedett. A rendőrségi hivatalos könyvbe beírták, hogy Szabó József 40 éves, ev. ref. vallású, szélütött, vak koldust az utcán tetrengve találták, s mire a rendőrségre hozták, meghalt. Ez a nekrológja. A holttestet a bonczházba szállították. A béna koldus nem veszi többé igénybe jótévi kegyességét.

* **Uj ügyvéd.** Dr. Kripka Henrik, a ki jó ideje mint ügyvédjelölt működik városunkban, az ügyvédi vizsgát sikeresen letette.

* **A keresk. iskola felavatási ünnepe.** A nagyváradi felső kereskedelmi iskola felavatási ünnepélye ma délelőtt fél 11 órakor lesz a Kereskedelmi Csarnok palotájának nagy dísztermében. A szép ünnepélyen az intézetbe járó növendékek dalárdája a szózatot énekli, Propper N. János alapító-igazgató pedig nagyszabású beszédet tart. Utána Ferenczy Lajos tanár felolvassa a tanintézet rövid történetét s az ifjúság a Hymnusz éneklésével befejezi az ünnepélyt. Ezután a jelenlevő vendégek átvonulnak a tanintézet termeibe a gazdag szertár és gyűjtemények megtekintésére. Délben fél 2 órakor diszebed lesz a Sas nagytermében.

* **Jótevény intézeteink a kiállításon.** Az ezredéves országos kiállításon be lesznek mutatva statisztikai adatokban és rajzokban Nagyvárad város jótevény intézményei. A mérnöki hivatal gondos összeállításában tegnapelőtt küldték fel Budapestre a városházától az összes adatokat és rajzokat. Az összeállítás felüli és apróra ismerteti a koldus ápoló és figyermekmenedékházra, a Szent-Vincze intézetre, és az orth. izr. népkönyhára vonatkozó statisztikát, leírást és a helyiségek rajzait. A csinos rajzokat Csordásics Ferenc városi építész készítette. Azt hisszük, érdemes lett volna ezek közé felvenni Nagyvárad két legnagyobb fineveldéjét is: a Szt. József intézetet és a gör. kath. szemináriumot. Egyedül a Szent-József-intézetben évenként 50—60 gyermeket nevelnek teljesen ingyen, alapítványi-pénzek kamataiból. A gör. kath. fineveldében is körülbelül ennyi szegény gyermekről gondoskodnak.

* **Kóser — szódavíz.** A kóser bor nagyon régi; a kóser szalonnát a Zöldfa-utczán kiló számra méri Schönberger, de hogy kóser szódavíz is van, ezt a katonavárosi sachter találta ki. Néhányad magával konzorciumot létesített. Át vették az Hygeia és Sanitás összes készletét s a kettőnek házasságából létesítettek egy szódavízgyárat a katonavárosi izr. templom szomszédságában, a hol — horrendum dictu — »kóser szódavíz» is gyártanak.

* **Tűzoltók szaporítása.** A nagyváradi önkéntes tűzoltó egyesület hosszu kérése, sürgetése után rászánta magát a város, hogy az évtizedekkel ezelőtt megállapított és szervezett városi tűzoltó állásokat szaporítja, az égető szükségé vált, mert jelenlegi állapotában veszélyes, toronyőrséget reformálja s a nagykiterjedésű városnak az őrtanyától távolabb eső két városrészében: V.-Velenczén és V.-Olasziban fiók-őrségeket állítat föl. A közgyűlés e rég várt határozatát a miniszter is jóváhagyta s így már mi sem áll utjában, hogy a város vagyonbiztonsága érdekében a jogerős határozatok végrehajtassanak. M e z e y Mihály, a nagyváradi önkéntes tűzoltó egyesület főparancsnoka beadványt intézett a városhoz az egyesület nevében. A beadvány szerint az egyesület örömmel vette tudomásul, hogy a tervezett újításokat a miniszter is helyben hagyta. Kéri a várost, hogy a két fiók-őrséget mielőbb állítsa fel a város s gondoskodjék megfelelő helyiségekről, hogy lehetőleg még a folyó évben rendelkezésére álljon a tűzoltóságnak. Ha a v.-olaszi dologház átalakítása hosszabb időt venne igénybe, úgy legalább a V.-Velenczeinek az építését kezdjék meg a tavaszon. A jelenlegi toronyőrség helyett a két tűzoltót mielőbb fogadja fel a város, hogy ne ismétlődjék az az eset, a mi a legutóbbi tüznél késleltette a tűzoltóság gyors megérkezését. A jelenlegi viszony sem felel ma már meg, melyben a városi tűzoltók az önkéntes tűzoltó egyesület főparancsnokával szemben vannak. A városi tűzoltók ugyanis bevették a városi nyugdíjigénylő személyzet közé s a tűzoltó egyesület főparancsnoka veszi fel és bocsátja el őket. Ennek a szabályozását is kéri a tanácsból a tűzoltóegyesület.

* **Széchenyi-téri mizeriák.** Az olvadás és nedves időjárás folytán a Széchenyi-tér egy részén bokáig érő sárban kénytelen járni a közönség, különösen a törvényszék és ügyészség tisztviselői messze kénytelenek kerülni, ha nem akarják a pocolyát gázolni. A városi tanács, úgy tudjuk utasította az ujonnan épített pagoda tulajdonosát, hogy az építéssel tönkre tett utakat javíttassa ki, de ez hónapok óta sem történt meg, csupán Busch főmérnök gondossága javított az útszalagot valamit az uton, azonban az akkori homokolást is elnyelte az újabb sár. A másik panasz a főkapitányhoz szól. Naponként, különösen a déli órákban ellepik a koldusok a Széchenyi-teret. Különösen egy cigány ember viselkedése okoz sok bosszúságot a közönségnek. Követelőleg lép fel s ha nem kap semmit gorombáskodik. Helyén való lenne, ha a rendőrség egy kis emberségre tanítaná a morét.

* **Adófelszólamlások.** A pénzügyminiszter körrendeletben hívja fel Nagyvárad városát, hogy az 1896—1898. évi kivetési adótartamra az adófelszólamlási-bizottságot mielőbb alakítsa meg. Azt a kívánságát fejezi ki a miniszter, hogy a bizottság tagjainak felét lehetőleg a föld- és házbirtokosokból, másik felét pedig a kereskedők és iparosok, esetleg a tőkekamatadót fizetők sorából válasszák.

* **Névváltoztatás.** A belügyminiszter értesíti Nagyvárad városát, hogy I z r a e l Henrik nagyváradi illetőségű berlini lakos vezetéknevének »I n c z e z -re változtatását megengedte.

* **Az ipartestület menháza.** Az ipartestület 1896. évi május hó 1-ső napján megnyitandó menházában egy gondnoki pár és négy aggaros fog — életfogytiglan leendő eltarításra — felvétetni, felhívhatnak mindazok, kik a menház szabály 6. 7. 8. 9. 10 és 11 §-ai értelmében jogosultsággal bírnak s magukat a menházba felvétetni akarják, ebbeli szándékukat 1896 évi márczius hó 10-napjáig az ipartestületnél akár írásban bejelentésük.

* **Az osztályorsjáték mint iskola-alapító.** Budapestről írják lapunkban: Hogy a szerencse istennőjének szeszélyei mily kifürkészhetetlenek, eklatáns példa Magyarországnak egy távolos falva: Kántor-Jánosi, Szatmármegyének egy egyszerű, patriarchalisan berendezett, mint egy 1200 lelket számláló falucskája. Ezen helységbe néhány nap előtt oly tekintélyes pénzüsszeg érkezett be, mennyi az ottani postahivatalban talán még soha sem fordult meg. Ezen aránylag óriási pénzüsszeget a Heintze Károly czég (Budapest, Szervita-tér 3.) küldötte és elképzelhető, hogy azt a vén postakocsist, míg a másfélórás utját az utolsó vasuti állomástól: Nyir-Bátor-tól megtette, ilyen epedve még sohasem várták. Az a pénzüsszeg pedig, melylyel ez a postakocsi Kántor-Jánosiba bédőzött, nem volt más, mint az osztályorsjáték legutóbbi huzáson kisorsolt 60.000 koronás nyerevény.

Nevezett falunak egy 15 tagból álló társasága megbizta Csulya Imre postamestert, hogy költségükre Hintze Károlynál sorsjegyeket vásároljon. A postamester megrendelt egy huszadokba felosztott I. osztályu egész sorsjegyet, melyekből a társaság mindegyike átvett egyet egyet. Egy huszadot a postamester maga számára tartott meg, négy huszadot pedig mint az ottani református egyház gondnoka, ezen hitközségnek ajándékozott.

A megrendelt sorsjegyet, melynek száma 22.656 volt, az osztályorsjáték huzásán 60.000 koronás nyerevényvel kihúzták. Magától értetődik, hogy az a nap melyen a szerencse-hír a Kántor-Jánosiak tudomására jutott, valódi örömmünneppé fejlődött. Hiszen ezen esemény nemcsak az ő igénytelen, egyszerű életsorsukban jelent nagy változást, de most már egy régi hó óhaj-tásukat is megvalósíthatják, t. i. az ugyancsak tekintélyes összegekben részesült hitközségnek iskolát emelhetnek. Így tehát az osztályorsjáték ezuttal egy magaslatos kultur-czélit mozdított elő.

A plébános keresztfia.

— Vagy, hogy lett a semmiből Nagy János? —

E mulatságos és igaz történet egy szomszéd kis faluban történt.

Föltette magában ott egy cigány, akinek olyan füstös volt a képe, mintha égett szalmapernyével szórták volna tele, hogy ő fölveszi a keresztiséget és belép a római katolikus anyaszentegyházba.

Jovialis ember a plébános, akinek a keresztény szíve boldog, ha valaki előtt megnyithatja az üdvözülés utját.

— A keresztiség szentségét akarod fölvenni, fiam? — kérdezte a cigánytól, aki erre őszintén elmondta, hogy már betöltötte huszonhetedik életévét, de se Istene, se vallása nincs, pedig sokszor nyomorúságában úgy szeretne egy rövid imát elmondani,

— Hol születted? — kérdezte a pap.

— Nem tudom, — felelte a cigány.

— Ki volt az apád?

A cigány a pipafüstön át rábámult a papra és a vállát vonogatta.

— Hát én azt sem tudom.

— De a nevért csak tudod? . . . ?

A cigány erre olyan hevesen rázta a fejét, hogy az utolsó szót mintegy kiütötte a pap szájából.

— Nem tudom — szölt és olyan szemeket meresztett, mint aki nagyon erőlteti a fejét, hogy visszaemlékezék valamire, majd ismét megszólal esendesebben:

— Sohse láttam, se nem ismerem azt a csórét.

— No, de ha az apád nevért nem tudod, a magad nevért csak meg tudod mondani.

A cigány, akinek már különben csiklandozta az orrát a pipafüst, még izgatottabban kiálltotta:

— Az én nevemet tetszik kérdezni? Hát én azt sem tudom . . .

A pap ingerülten vágott közbe:

— De valahogyan csak neveznek. A ponyvás szekér alatt is csak valahogyan nevezik az embert.

A cigány aki eddig lecsüngette a fejét, valamivel bátrabban nézett föl.

— Hát engem is csak hittak valaminek. Ugy hivatnak, hogy Lapátos. De a másikat, aki a lovat patkolja, úgy hívják, hogy Czöbü.

— Mi az a Czöbü?

Lapátos magyarázni kezdé a Czöbü szó értelmét, amely alatt a ndalító-t kell érteni. A lopat-

koló tudniillik kicsiny korában csodaszép gyerek volt és ezért nevezték el Czöbűnek.

A plébános intézkedésére a káplán megtanította a cigányt a hitvallás alaptételeire és néhány imára.

Vasárnap megtörtént a kereszttség szentségének fölvétele. Lapátos ez ünnepélyes alkalomra szerzett valahonnan egy kevésbé ócska sipkát, amely alól a két füle is alig látszott ki. A szertartás alatt hol az egyik, hol a másik kezében szorongatta a drága sipkát.

A plébános megszánta a cigányt és kijelentette neki, mivel születését teljes homály fedi, csak feltételeken kereszteli meg. Lapátos aztán a kereszttségben a saját kívánságára a Nagy János nevet nyerte.

A pap majd lelkére beszélvén neki, a szertartás után behívta a sekrestyébe és ott ünnepélyesen így szólt hozzá:

— Nagy János, keresztény felebarátom, én ma meghívom önt ebédre.

A cigány nem akart hinni a fülének. Ötölt-hatolt és végre nyögött is afélett:

— De majd nem tudom megfizetni, amit meg-eszem.

A jószívű pap felkaczagott és bátorításul meg-veregette az új keresztény vállát.

— Ej, nem pénzért, keresztényi szeretetből hivlak meg ebédre.

— Jó, jó — felelte a cigány — meg-eszem, amit adnak, de ledolgozom. Bizonyisten ledolgozom. Az isten veszítsen el, ha nem mondok igazat. A devla szívja ki mind a két szememet, ha csak egy szót is hazudtam.

A plébános alig tudta lecsillapítani új felebarátját, ki délben meg is jelent a parochián és a pompa kedvéért a mellényén a középső ptykétől az oldalzsebéig egy sárgapettyes vörös keszkenő ékeskedett.

A plébános maga mellé ültette, de a cigány a sok kínálgatás dacára sem evett, hanem fél-szemmel hol a pap reverendájára, hol a nickel-éveszközökre pislantott. A másik félszemével pedig beleveszett abba a gyönyörűségbe, melyet a sárga duczos kenyér szemlélete keltett benne.

Leves után a plébános észrevette, hogy a szegény Nagy János nagyon feszélyezve van, megengedte neki, hogy ebédjét a konyhában folytathassa.

Ebéd után a cigány hálából fölragadt az udvaron egy fatuskót. Megigértte, hogy a havat is összesesepri. Hiába kérelték, hogy ne dolgozzék ezen a szent napon. Nem használt a leintés semmit. Könyörgött, hogy adják oda neki a seprűt. Amig aztán a seprűre ráakadtak, Nagy János, az új keresztény, nyomtalanul eltűnt.

Ugyanazon napon észre vette a plébános, hogy eltűnt a tajték pipája is. Az a pipa a melyből ha füstöl az ember, rózsaszínű álmokba ringatózik. És ez a kincs eltűnt csodálatos rejtélyes módon.

Elmult két nap, a parochián már elfelejtették a cigányt, de a pipát nem.

És ma reggel kopogtatás hallatszik a plébániai hivatal ajtaján és ki jön be csuszamló lépésekkel? Nagy János. Olyan alázatos, olyan töredelmes volt. Sunyi szemekkel nézett szét és még a szokottnál is csendesebb, csaknem siró hangon szólt:

— Miért jöttél Nagy János? — kérdezte a plébános.

A cigány nagyokat sóhajtott, végre benyult a belső zsebébe, kivette onnan a drága tajték pipát és letette az asztalra:

— Tessék. Visszahoztam. Kipucoltam.

A plébánosnak káprázott a szeme. Csakugyan az ő pipája volt az, ragyogó fényesre tisztítva.

— Te loptad el a pipát?

— Én.

— Minek loptad?

— Azért, mert meg akartam mutatni, hogy jó

keresztény vagyok, megtartom a tiz parancsolatot. Nem kell másnak sem ökre, sem szamara, sem juha. Megesküdtem, ha még valaha lopnék valamit, hát visszaviszem minthogy az irás tiltja a lopást.

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1895. október 1-től.

Vonat indul Nagyváradról.

Püspökladány-Budapest felé gyorsvonat 8⁴³ regg., 2²⁶ éjjel, személyvonat 11³² d. e., 2²² d. u., 11⁰⁴ éjjel.

Kolozsvár felé gyorsvonat 7¹⁵ este, 2³⁰ éjjel, vegyesvonat 12⁰⁵ d. u., személyv. 3³⁸ délután, 2⁰⁶ éjjel.

Csaba-Arad-Szeged felé személyvonat 10²⁰ d. e., 4²⁵ d. u., vegyesvonat 7³⁰ este.

Belényes-Vaskó felé vegyesvonat 4²⁵ reggel, 1⁴³ d. u.

Érmihályfalva felé vegyesvonat 6⁴⁵ r., 4³⁵ d. u.

Ösi-Kót-Gyoma felé személyvonat 6⁵⁵ r., vegyesvonat 2⁴⁰ d. u.

Vonat érkezik Nagyváradra.

Budapest-Püspökladány felől gyorsvonat 7⁰⁸ este, 2¹² éjjel, vegyesvonat 7¹⁵ r., személyvonat 3¹² d. u., 1⁴⁸ éjjel.

Kolozsvár felől gyorsvonat 8³⁸ regg., 2¹⁹ éjjel, vegyesvonat 8 r., személyvonat 11¹⁷ d. e. 10⁴⁴ éjjel.

Arad-Szeged-Csaba felől vegyesvonat 8³⁰ r., személyvonat 9³³ d. e., 5³⁰ d. u.

Vaskó-Belényes felől vegyesvonat 11⁰² d. e., 9⁰⁹ este.

Érmihályfalva felől vegyesvonat 8⁴⁰ r., 9¹⁴ este.

Gyoma-Kót-Ösi felől vegyesvonat 10⁰⁵ d. e., személyvonat 8 este.

EGYLET.

A nőegylet sorsjegyhuzása.

»Szólj, gondolj, tégy jót: s minden szó, gondolat és tett Tiszta tükröként fog visszamosolyogni reád.«

A »Biharmegyei és nagyváradai nőegylet« Erzsébet árvaháza javára f. hó 8-án, vasárnap tárgysorsjátékot rendez.

A sorsjátékra már évek óta készül az egylet, most végre elérte, hogy megtarthassa. Az áldott lelkű elnöknő, özv. báró Gerliczy Felixné olyan buzgalmat fejtett ki a sorsjáték érdekében, annyit fáradozott a szegény árvák ügyéért, hogy most, mikor a szép siker előtt állunk, lehetetlen róla a legnagyobb elismeréssel meg nem emlékeznünk.

A sorsjátékra 30,000 sorsjegyet bocsájtott ki az egylet és az országzszerke elterjedt érdeklődésnek köszönhető, hogy 20,000 elkelt belőle. 406 kisorsolandó tárgy van, melyek csütörtökön, pénteken és szombaton 10 órától 4-ig 10 krajczár befizetése után megtekinthetők a Széchenyi szállodában, hol két szobát bérelt ki az elnöknő a tárgyak kiállítására.

A sorshuzás vasárnap délelőtt 9 órakor kezdődik a Sas szálloda nagytermében. Három szerencse kerék fog működni a felállított emelvényen, ifj. Rimler Károly mint miniszteri kiküldött ellenőrzésével a közönség jelenlétében.

Huzás után a helybeli nyerők három napon belül átvehetik nyeremény tárgyaikat a Széchenyi szállodában, azután pedig úgy a helybeliek, mint a vidékiek az elnöknő lakásán.

Sorsjegyeket még mindig lehet kapni. A sorshuzás részleteit a tegnapi tartott ülésen beszélték meg az egylet védhölgyei és választmánya.

Az ülésen, melyen még több ügyet is intéztek el özv. báró Gerliczy Félixné elnöklete alatt jelen voltak:

Grunvald Henrikné alelnöknő, dr. Mayer Ágostonné, Mezey Vilma, dr. Molnár Imréné, Sal Ferenczné védhölgyek, Arany Sándorné, dr. Baróthy Ákosné, Battig Ferenczné, Bárczy Lászlóné, Busch Dávidné, Cseresnyés Albertné, özv. Eleméry Aurélné, Imre Jánosné, Janky Józsefné, Knapp Ferenczné, Kunyhósy Jánosné, Molnár Lajosné, Nyiry Györgyné, Szokoll Wildburg bárónő, Stark Róza, Voszka Ferenczné, Veiszlovits Adolfné, Weiszlovits Lajosné választmányi tagok: Mezey Mihály pénztárnok és dr. Mártonffy Bogdán jegyző.

Az ülés tudomásul vette dr. Sipos Árpád jogakadémiai tanár köszönő levelét, melyet azon alkalomból intézett az egyletnek, hogy elhunyt felesége halálakor részvét iratot intéztek hozzá. dr. Sipos Árpádné helyébe Schwarz Gézáné, gróf Beroldinger Gabriellát fogja a választmány a közgyűlésnek ajánlani.

dr. Hoványi Gyulának részvét iratot küld az egylet felesége elhalálása alkalmából.

Elnöknő azután jelenti a választmányának, hogy a Gerliczy alapra két árva leánykát vettek fel az Erzsébet árvaházba; egyet Gesztről és egyet Sályiból.

A pénztárnok jelenti, hogy az egylet 28 új taggal gyarapodott, s egyszersmind beszámol a kilépettekről is.

Grunvald Henrikné, alelnöknő vezetése alatt álló »Erzsébet leány árvaház« pénzügyi ügyeit intézik még el, azután áttérnek a sorshuzás megbeszélésére, a melyről tudósításunk elején szóltunk.

A »nagyváradai réti Népkör« 1896 évi március hó 1-ső napján délután fél 3 órakor a Zöldfa szálloda emeleti kis termében tartja a lakó gyűlést.

A szépitési egylet ülése. A »Nagyváradai szépitési egylet« március 4-én délután 5 órakor tartja rendes havi választmányi ülését a városháza tanácstermében.

A nagyváradai ipartestület ifjúságának önképző egylete f. évi március hó 1-én, d. u. 3 órakor (a N.-Teleky-utcán levő helyiségében) tisztújító közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Választmányi jelentés az 1895. évről. 2. Pénztárnoki jelentés. 3. Számadás-vizsgáló bizottság jelentése. 4. Gazda jelentése. 5. Könyvtárosok jelentése. 6. Tiszteletdíjak meghatározása. 7. Költségvetés megállapítása. 8. Tisztviselők és választmányi tagok választása. 9. Esetleges indítványok.

Irodalom és művészet.

— **Egyházi beszédek.** Bartha István esanád egyházmegyei áldozár előfizetési felhívást hirdet L e h ó c z k y József, az országosan ismert Frater Josephus 1848-iki honvédtiszt, orosházai lelkész egyházi beszédeire. A kötet Frater Josephus életrajzát, arcképét és 48 hazafias és egyházi szellemű áthatott beszédét fogja tartalmazni. Ára 1 frt 60 kr. A mű Bartha Istvánnál, az orosházi róm. kath. plébánián rendelhető meg.

— **Irodalmi jelentés.** Alulírott »Nyugalmas Órák« cím alatt egy kötetre való elbeszélést és rajzot gyűjtöttem össze a legjelesebb katolikus íróktól, mint Maszlagh Ferencztől, Prohászka Ottokártól, Horovitz-Horvát Lipóttól, Körössy Lászlóttól, Sziklay Jánostól, Cenner Lajostól, Kincs Istvántól, Törzsök Vilmostól, Török Ferencztől, Cypriántól és másoktól. E szigorú kritikával, változatosan és érdekesen egybeállított kötet, melyet Telegdi László festőművész látott el pompás eredeti illusztrációkkal a legközelebbi napokban kerül ki a sajtó alól. Merem állítani, hogy hasonló díszes novella-gyűjtemény még nem jelent meg a magyar könyvpiacra. Forgalmába csakis remekbe készült s ajándékkönyvnek kiválóan alkalmas kötet példányok kerülnek, melyeknek ára 3 frt lesz darabonként. A szives megrendeléseket nemre címezve: Budapest, ujjvilág-utca 17. szám, kérem küldeni. Kaposi József, esztergom-egyházmegyei áldozópap, a »Magyar Szemle« felelős szerkesztője.

— **Lélekmentő.** Megdöbbentő a sz. gyónás elhanyagolásának növekedése, különösen az iparosoknál és az ugynevezett műveltebbeknél. — Tennünk kell valamit, hogy az illetők annak szükségességéről és üdvös voltáról tudomást nyerjenek. Erre alkalmasnak és igen ajánlatosnak véljük e könyvet: Lélekmentő. Irta Tóth Mike Kaloosán. Ára 50 kr. Miért is tömeges terjesztését javasoljuk. A tárgy világos kezelése, az indító okok meggyőző ereje, az irály élénksége és változatos fordulatai, a közbeszótt elbeszélések, hasonlatok és finomélű megjegyzések, egybekötve a mély alaposággal, oly érdekessé teszik e könyv olvasását, hogy alig bírja az ember félbeszakítani. E könyvet mindenfelé szórunk kell a házakba.

Igazságszolgáltatás.

A fekete-gyarmati jegyző. Zachariás József volt fekete-gyarmati jegyző sikkasztás és váltóhamisítás bűnyűgyében, melyről már megemlékeztünk tegnapi számunkban, az aradi

törvényszék folytatta a tárgyalást. Ez alkalommal 14 váltóhamisításra nézve hallgatták ki Zachariást s a tanukat. A többi közt sorra került az az 1450 forintos váltó, melyet Gál Sándor f.-gyarmati lakos nevére hamisított s a biharmegyei kereskedelmi, ipar és terményhitelbanknál váltott be. Az összeg azonban meg lett térítve a banknak s így nem kéri a vádlott megbüntetését. Zachariás beismeri, hogy a Gál tudta nélkül írta alá annak nevét. A tárgyalás során kitünt, hogy a hivatalos pénzek sikkasztására vonatkozó vizsgálati adatok hiányosak s ez okból a tárgyalást elhalasztották.

Törvényszéki tárgyalások. A nagyváradi kir. törvényszék Millye Gyula elnöklete alatt holnap nyilvános ülést tart, melyen a következő ügyek kerülnek végtárgyalás alá.

Deiner Benjamin megvesztegetés vétsége.
Orosz Gábor és társa lopás orgazdaság vétsége.

Kuts Mironné gondatlanságból okozott súlyos testi sértés büntette.

Szabó Sándor lopás büntette.

Lonacsik Sándor sikkasztás vétsége.

REGENY-CSARNOK.

Pénzért, tisztességért.

Neidegg L. után Dr. Margitai.

23

»Honnan tudja ezt?»

»Magától Mr. Browningtól. Kérem, mondja is meg neki, hogy a válságnak vége, s adja vissza a papirokat!»

»Nos, én azt hiszem, neki van annyi tapasztalata, hogy megítélje, mit tegyen, s hogy belássa, hogy ily pillanatnyi segédeszközök nélkül a legfényesebb üzlet dugába dőlhet.»

»Ez mind igaz lehet, de mivel én ajánlottam önt, magamat is vád érhetne, ha ön által kárt kellene szenvednie. Azért föl hívom önt, vigye vissza neki holnap azokat a papirokat.»

A bankár leverte a hamut szivarjáról s hidegvérrel megszólalt:

»És, ha nem tenném?»

»Akkor majd elmondom én neki amit a mohrungei bányákról hallottam, s azt, hogy Schlieren gróf, Könitz ur és mások hogy jártak önnel. Ez majd elveszi a kedvét az önnel való összeköttetéstől!»

»Ezt az összeköttetést ön közvetítette báró ur!»

»Eh, mit«, felelt Kattenstädt cynikusan.

»A szükség vitt rá; ön volt az a korhadt genda, amelybe még belékapaszkodhattam, azért ajánlanom is kellett önt a nábobnak.« A multra való tekintettel nem is akartok mindent elmondani neki, amit azóta tapasztaltam, megelégszem egy halvány intéssel. Hanem most már szabad kérdenem: hajlandó-e holnap visszaküldeni azokat a papirokat?»

»Hátha én viszont föl hívnam önt báró ur, hogy fizesse meg váltó adósságait, s egyben az ezredes előtt szóvá tenném üzleti ügyeit?»

»Nos, épen annyit ártana vele nekem, mint saját magának. Különben e váltó meg van hosszabbítva; — mielőtt esedékesse válnék kifizetem önt.»

»Jól van, báró ur. E pillanatban ön a nyertes s holnapra Mr. Browningnál lesznek a papírok. De hogy okosan tett-e, midőn előnyös helyzetét ennyire kiaknáztá, azt a jövő fogja megmutatni. »Aki üvegházban ül, ne dobáljon kövel.« Különben, hogy ezt a »szerelmi szolgálatot« nem feledem el önnek, arról meg lehet győződve.»

»Tegyen úgy, ahogy tetszik«, válaszolt Kattenstädt fölállva, s ott hagyva a bankárt.

XI.

Még mielőtt elment volna Kattenstädt a hadgyakorlatokra, Mr. Browning elhatározta, hogy hazajött után fényes bált ad, melyen Bessiet, mint menyasszonyt fogja bemutatni az egész norrenburgi társaságnak és a környékbeli nemességnek. E gondolaton bámulatos szívóssággal csüggött. Olyan ünnepet akart rendezni, amelyet még soha se látott Norrenburg. Hiába iparkodott Bessie lebeszélni őt; félénk ellentállása mire se mehetett erélyes akaratával szemben, annál kevésbé, mert maga Kattenstädt is egészen bátyja pártján volt. Hiu

természetének tetszett az ilyen pompázás. Hadd tudja meg mindenki, egykor milyen vagyon fölött fog rendelkezni. Így aztán Bessie is föl hagyott az ellenállással s engedte bátyját és vőlegényét tenni, rendelkezni kényük, kedvük szerint.

A nagy fölforgatás elől nem egyszer a csöndes neurodei házba menekült. Az igénytelenség és egyszerűség az a levegője, amely ott körülvette őt, rendkívül jótékony hatást gyakorolt reá, s egészen felvidítá a meleg fogadtatás, melyben őt az öreg báróné részesíté. A két hölgy bensőleg ragaszkodott egymáshoz.

Persze egészen másképp állott a dolga Adállal. Midőn Theobald tudatta vele eljegyzését, el volt készülve a legnagyobb viharra. De a leány ezuttal meg tudta őrizni nyugodtságát. Gunyos mosolyal gratulált neki, hogy az aranyhal szerencsésen hálójába került, — de aztán egyéb gunyos megjegyzéstől tartózkodott. A tiszt félig örült, hogy ilyen olcsó áron megszabadult, félig csalódást érzett, hogy ilyen könnyen veszi a leány mással való eljegyzésének hírét. Ha látta volna, hogy az nap este könnyárban sirva, kezeit kétségbeesetten tördelve, hogy járkált a leány szobájában föl s alá, visszanyerte volna hitét saját ellenállhatatlanságában. De a leány e pillanattól kezdve iparkodott érzelmeit elpalástolni. Nénje iránt, mint mindig figyelmes volt és ragaszkodó; Theobalddal szokott gunyolódó elutasító modorában érintkezett, Bessievel szemben udvarias és hideg volt, mint ismeretségük első percétől kezdve. Bessie aki eleinte iparkodott jövőbeli rokona szeretetét megnyerni, kénytelen volt beismerni, hogy minden igyekezete megtörik annak előítéletén. Érzékenyen megsértődve húzódk vissza, s föl hagyott Adél ellenszenvének ostromával. Hidegen, kimérten érintkezett a két leány egymással.

Egy délután néhány nappal a tervezett bál előtt Bessie ismét Neurodében volt s bátyja megjött hogy haza vigye. Nagyon jó kedve volt — mint egy idő óta rendszeren.

(Folyt. köv.)

Ezredéves kiállítás.

Mátyás király gyűrűje. Az ezredéves kiállítás kincsei közt bizonyára jókora érdeklődést kelt egy pompás gyűrű, amelyet a hagyomány szerint Hollós Mátyás, az igazságos viselt. A gyűrűt a történelmi főcsoport kérésére herceg Metternich Winneburg Gál állítja ki, Schloss Königswarthból, s már be is küldötte az igazgatóságnak. A gyűrű gazdagon zománcozott arany, közepen egy hosszú hegyes gyémánttal, amelyen kívül még két kisebb gyémánt és négy rubin ékíti. Egészen olyan ez a gyűrű, mint a minők a Corvin kódexek miniatűrjei közé festve vannak. Ez a gyűrű 1829-ig Nagy Mária Czellen volt, ahol Szűz Máriának Nagy Lajos királyunk által adományozott kegyképen csüngött. A hagyomány szerint a szent képre maga Mátyás király akasztotta a gyűrűjét, amelyet épen a kezén viselt. 1827-ben, minden szentek éjjelén a mária-czelli templom teljesen leégett, s mivel nem volt pénz a fölépítésére, a tűzmentes kincstárban megmaradt kincseket Bécsben elárverezték. Ekkor került a történelmi hírességű gyűrű a Metternich hercegi család birtokába. A kincsek elárverezéséből akkor 21.000. frt gyűlt be, s ezen a pénzen építették fel újra a mária czelli templomot.

TA VIR A T O K.

A szabadalmi bíróság.

Budapest, febr. 29. (Saj. tud. táv.)
A műegyetem tanári testülete a szabadalmi bíróságok ügyében felterjesztést intézett Dániel miniszterhez, aki azonban a felterjesztést figyelembe se vette, hanem a műegyetemi tanács meghallgatása nélkül kinevezett négy tanárt a szabadalmi bíróságba. A tanárok között a miniszter ez eljárása nagy visszatetszést szült. Hárman a kinevezést visszautasították.

A millenniumi felvonulás.

Budapest, február 29. (Saj. tud. táv.)
A millenniumi hódoló felvonulásnak programját végre megállapították. A menet a vérmezőről fog kiindulni és a Szt. György utcán át megy a királyi palota elé.

Viszálykodó miniszterek.

Budapest, febr. 29. (Saját, tud. táv.)
Ma politikai körökben az a hír terjedt el, hogy Dániel Ernő és Lukács miniszterek között súlyosabb természetű differenciák merültek fel, melyeknek már a legközelebbi napokban k o v e t k e z m é n y e i is lesznek.

K ö z g a z d a s á g.

Gazdasági szövetkezetek.

A kisgazdákat fenyegető válság arra készítette Falkenhayn volt osztrák földművelési minisztert, hogy egy törvény javaslatot nyújtson be a reichsrathoz, amely szerint a kisbirtokosoknak kényszer-szövetkezeteket kellene alkotni, hogy ez által birtokaikat megtarthassák és terheiket könnyebben törleszthessék.

Falkenhayn utóda, Ledebur gróf most új javaslatot nyújtott be a gazdasági szövetkezetekről.

Ledebur javaslatának nagy előnye az, hogy csak általános intézkedéseket tartalmaz s inkább csak keretül szolgál azon szövetkezeteknek, amelyeknek a szervezetét a helyi viszonyokhoz mérten maguk az illetékes tartománygyűlések állapítanak meg.

Az új javaslat a plebániákat is fölveszi az ujonan alakítandó szövetkezetek területének s így ezeket a közigazgatási kerületekkel egyenrangra emeli.

Azokat az intézkedéseket, melyek arra vonatkoznak, hogy a kisbirtokos birtokát el ne vesztegethesse, mint ugyis problematikus értékeket Ledebur mellőzte. Kihagyták még a járadék birtokok képzésére vonatkozó intézkedéseket is, valamint a nagybirtokosoknak a szövetkezetekbe léendő belépését elrendelő kényszerintézkedéseket is.

A javaslat fontosságát a fent előadottakon kívül emeli még az a körülmény is, hogy a szövetkezetek mint a gazdák képviselői vannak kontemplálva s ezek föladata lesz például a terménybörzék szervezetének, árjegyzéseinek és működésének ellenőrzése. A mi, a mint azt már mi is tudjuk, egymagában is elég fontos föladat.

Bihari és nagyváradi iparosok a kiállításon.

— Felhívás az iparosok, kiskereskedők és segédmunkásokhoz. —

Az ezredéves országos kiállítás megnyitásától már alig két hónapi időköz választ el. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur megtette a szükséges intézkedéseket, hogy a millenniumi ünnepségek legkimagaslóbb s gazdag tapasztalatokban bővelkedő mozzanatát: az ezredéves kiállítást a korlátoltabb anyagi viszonyok közt élő, szegényebb sorsu mesteremberek, kiskereskedők és segédmunkások is tömegesebben megtekinthessék, ez által ismereteiket bővítsék s hazánk örvendetesen fejlődő székes-fővárosát megláthassák.

Az ily tömeges, legalább 30 személyből álló felránduló-csoport részére az államasutakon és az állami kezelésben levő helyiérdekű vasutakon 25% menetárkedvezményt engedélyez az igazgatóság.

A székes-fővárosban pedig az iskolákban berendezett szállásokon lakásokat biztosít, a hol egy-egy teremben 10—20 egyén nyer elhelyezést s minden személy részére egy teljesen felszerelt, függönyvel ellátott vaságy, szék, polcz, ruhafogas, mosdó és ivó-készlet áll az illető rendelkezésére.

A kiállítás területén levő csárdák és vendéglőkben 2 tál ételből álló ebédet nyernek.

A kirándulók részére elegendő számú és nyelvismerettel bíró kalauzok szolgálnak ingyen teljes felvilágosítással és magyarázatokkal.

Ezekon kívül az ily tömegesen felránduló csoportok részére személyenként 20 krajczárra mérsékelt belépti jegyeket adnak ki a kiállítás területére.

Mindezeknek a kedvezményeknek egyszerűbb keresztülvitele czéljából, a kiállítási igazgatóság jegy-füzeteket bocsát ki, melyekben a menettér-tí-jegy, szállásutalvány, a kiállításba való belépésre jogosító jegyek és az ebédjegyek együtt foglaltatnak s melyeknek díja egyszerre és egy összegben fizetettvén, az utazás kényelme biztosítottatik.

Ezen kedvezmények mellett lehetővé válik, hogy *Biharmegyéből és Nagyváradról az iparosok, kiskereskedők és segédmunkások 2 napi tartózkodásra (az utazást oda és vissza, élelmezést, szállást, beléptijegyet is beleértve) 8 frt költséggel a fővárosba utazzanak.* A megyénk nyugoti részén levő s a XIII. zónába eső községek iparosai, kiskereskedői és segédmunkásai pedig az utazást és 2 napi tartózkodást 7 frt 30 krból tehetik meg.

A nagyváradai kereskedelmi és iparkamara teljes mérvben előmozdítani óhajtván az iparosok, kiskereskedők és segédmunkások érdekében a tömeges felrándulások sikerét, készséggel szolgál bárkinek részletes felvilágosítással, jegy-füzetekre befizetéseket elfogad s a jegy-füzeteket kiszolgáltatja, szóval a tömeges felrándulásokat szervezi; miért is az ily tömeges felrándulásban résztvenni óhajtó iparosok és kiskereskedők a kereskedelmi és iparkamara titkárnál (kamara-iroda, Kereskedelmi Csarnok palotája) a hivatalos órák alatt jelentkezni sziveskedjenek.

Nagyvárad, 1896. február hó 29.

A kamara elnöksége.

Nagy fogadás történt Czeglédén a híres alföldi városban. Ugyanis Ungváry László gyümölcsfaiskola tulajdonos, kinek tudvalevőleg a város határában nagyszabású gyümölcsfa telepei vannak. Arra fogadott egy ottani tekintélyes tagokból álló társasággal, hogy hozzá Magyarország és a szomszédos tartományokból a csemete szétküldési ideje alatt a rendelőkől naponként 250-300 levél érkezik. A fogadás feltételei igen nehezek, de hisszük, hogy abból Ungváry diadalmasan kerül ki, mivel megszoktuk már mindazt elhinni mi munkájával, állításával, illetve nevével összefüggésben van. Mindazonáltal mégis kíváncsiak vagyunk arra, hogy vajon a fogadásban ki lesz a nyertes?

Terményfőzsde.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, február 29.

B u z a tavaszra, bácskai	7.14
» tavaszra, északi	7.16
» szeptember-októberre, bácskai	6.96
» szept.-okt.-re északi	6.98
R o z s tavaszra, bácskai	6.35
R o z s tavaszra, északi	6.36
T e n g e r i június-júliusra, bácskai	4.33
» jun.-jul.-ra, északi	4.34
R e p c z e augusztus-szeptemberre, bácskai	11.00
» aug.-szept.-re, északi	12.05

Bécs, február 29.

B u z a tiszai	7.40—7.70
» bányási	7.25—7.60
» bácskai	7.20—7.50
» szokványú őszre	7.39—7.41
» szokványú tavaszra	7.15—7.17

R o z s tiszavidéki	6.85—7.00
» szokványú őszre	6.36—6.38
» szokványú tavaszra	6.65—6.67
T e n g e r i magyar	4.65—4.75
Z a b, magyar kereskedelmi	6.40—6.50

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1896. február 29-én.

Magyar aranyjárdék 4%	122.—
Magyar koronajárdék	98.75
Magyar vasúti kölesön aranyban 4 1/2%	123.25
Magyar vasúti kölesön ezüstben 2 1/2%	101.75
Magyar keleti vasúti államkötvény 1876-ból	121.50
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	96.75
Italmérségi jog megváltási kötvény	100.10
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	97.—
Magyar nyeresemény sorsjegy-kölesön	154.—
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy kölesön	142.—
Osztrák járadék papírban	100.75
Osztrák járadék ezüstben	100.75
Osztrák járadék aranyban	121.75
Osztrák korona járadék	101.25
1860. osztrák államsorsjegyek	147.—
Osztrák magyar bankrészvény	992.—
Magyar hitelbank részvény	416.—
Osztrák hitelintézeti részvény	376.20
Osztrák-magyar államvasúti részvény	366.—
20 frankos arany (Napoleon-dor)	956.—
Német birodalmi márka	59.—
London vista	120.70
Páris vista	47.80
20 márkás arany	11.78

Szerkesztői üzenet.

Dr. Patássy. Mi úgy vagyunk informálva, hogy a kérdéses egyén éppen az ellenkező táborban van és nem abban, amelyben uraságod véli fölfedezni. Ez okból legnagyobb sajnálatunkra nem közölhetjük a különben kitűnő cikket.

Felelős szerkesztő: SZABÓ LÁSZLÓ.

NYILTÉR.

TELEPHON.

A n. é. vevőköröm és a n. é. közönség kényelmére

TELEPHONT

rendeztem be üzletemben, miről kérek tudomást venni és adandó alkalommal

szívesen vagy más áru megrendelésénél hasznát venni méltóztatnék.

Tisztelettel

Leitner Lázár.

36 3-5

Bankiroda.

PÉNZKÖLCSONÖK.

Azon kis- és nagybirtokosok, háztulajdonosok, vagy egyéb fekvőségek birtokosai, kik 4%-os kölcsönt törlesztésre óhajtanak felvenni, forduljanak **Löwinger J. János** irodájához (Nagyvárad, Kapuczinus-utca 68, Stépan-ház), ugyanaz értesíti a t. közönséget, hogy a kölcsönök 300 forinttól kezdve bármely összegig vehetők fel. Minden a bank szakmába vágó tárgyak nálam kaphatók. (288) 12-0

Az építkező közönség figyelmébe!

Az építkező közönség szives tudomására hozom, hogy nagy mennyiségű

vasas téglá 1000-ként 9 forintjával,

jó minőségű II. o. faltégla ezenként 12 frtjával,

ugy I. o. sima és reczés géptégla, valamint I. o. kézi szintégla

a legjutányosabb áron nálam kaphatók.

1-0

Tisztelettel

Rimanóczy Kálmán.

Eladó ház.

Kossuth Lajos-utczán a 17. számú ház szabad kézből eladó.

Értekezhetni **Zedleck** és **Pontelli** vasüzletében, nagypiacz téren.

Ugyanott egy teljesen jó karban levő

szoba garnitúra

is jutányos árban eladó.

47 3-3

MEGHIVÁS

A „NAGYVÁRADI TAKARÉKPÉNZTÁR R.-T.”

49-ik

rendes közgyűlésére,

mely

1896. évi márczius 8-án, délelőtt 10 órakor

saját üzlethelyiségében fog megtartatni.

Tárgya:

1. Az igazgatóság jelentése az 1895. üzletév eredményéről.

2. A felügyelő bizottság jelentése az 1895. évi zárszámadások megvizsgálása tárgyában és ezzel kapcsolatosan a mérleg megállapítása, valamint a nyereség felosztása iránti határozat hozatala.*

3. Az alapszabályok 26. szakasza értelmében lelépő igazgatóság helyébe igazgatósági elnök és 4 igazgatónak választása 3 évi időtartamra.

4. Az alapszabályok 35. §-a értelmében lelépő felügyelő bizottság helyére 3 rendes és 1 pót-felügyelőnek 3 évi időtartamra.

5. Az alapszabályok 40. §-a értelmében kilépő 5 napibiztos helyébe 5 napibiztos választása 3 évi időtartamra.

6. Az igazgatóság előterjesztése a nyugdíjalap állásáról.

7. Az igazgatóság előterjesztése a Zilahi Kálmán könyvvezető és Fekete Ferenc váltótárczatiszt nyugdíjazása és ezzel kapcsolatosan a megüresedett állások betöltése tárgyában.

Minden részvényes, ki a közgyűlésen részt akar venni, tartozik a közgyűlést megelőzőleg a társaság pénztárába részvényét, melyet legalább 1 hó előtt saját nevére iratott, szelvényeivel együtt letenni, hol az öt megillető szavazat számát előtüntető térítvényvel láttatik el.

A mérleg eredeti példánya az üzlethelyiségben f. évi márczius 1-én a részvényesek által megtekinthető.

Kelt Nagyvárad, 1896. évi február hó 11-én.

Sal Ferencz,

57 1-1

kir. tanácsos, igazgatósági elnök.

* Figyelmeztetnek a részvényesek, hogy az alapszabályok 15. §-a értelmében érvényes határozat hozatalára 20 oly részvényesnek kell jelen lenni, kik a részvénytökének legalább 1/3-ad részét képviselik.

Szőlőbirtokosok

figyelmébe!

Az idén is szándékozom, nagyobb mennyiségű gyökeres Ripariába fás ojtásokat eladásra készíttetni, felkérem azon szőlőbirtokos urakat, kik őszi átvételre gyökeres ojtványokat rendelni óhajtanak, megrendelésüket nálam minél előbb eszközölni sziveskedjenek, hogy részökre óhajtasok szerinti fajokat a kívánt mennyiségben ojtathassam.

Az így megrendelt, csakis tökéletesen összeforrott ojtványok ezrét 105 forintért számítanom és megrendeléskor ezrére 20 forint előleg lenne fizetendő.

Elsőrendű legalább 6^m/_m vastag ojtáshoz alkalmas gyökeres Ripariát — addig míg készletem tart — ezrét 20 frrtal és ültetéshez alkalmas 6^m/_m-nél vékonyabbat ezrét 15 frrtal szolgálhatok.

Nagyvárad, 1896. február 20-án.

46 5-10

JANKY JÓZSEF.

Eladó

II. és III. osztályu

tégla

a fáczánosban.

Közelebbet az

urad. ispánságnál

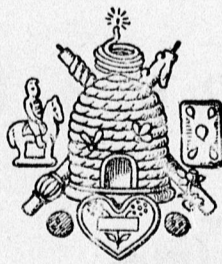
(püspökségi major.)

28 7-8

Fröhlich József

MÉZ- ÉS VIASZÁRU-ÜZLETE
NAGYVÁRADON.

Ajánlom a Főt. kath. Plébános urak b. figyelmébe kitűnő minőségben és az egyház rendeletei szerint valódi tisztán méhviaszából készített templomi és egyéb viaszgyertyáimat.

Alapítatott 1835.

Elsőrendű valódi tiszta oltár-méhviaszgyertya 1 kgr. 3 frt.

Elsőrendű husvéti-méhviaszgyertya 1 kgr. 2 frt 60 kr.

Sárga oltár-méhviaszgyertya, a nagyheti egyházi szertartáshoz és gyászistentiszteletekhez 1 kgr. 2 frt 20 kr.

Másodrendű méhviaszgyertya 1 kgr. 2 frt.

Műviaszgyertya 1 kgr. 1 frt 60 kr.

Gyújtó viaszgyertya, nem csepegtet, 1 db 10 kr., 1 kgr. 2 frt.

Finom tömjén 1 kgr. 1 frt 20 kr.

Részletes árjegyzékkel kívánatra — bérmentve szolgálok. — Bármely fajta viaszgyertyámat, 5 kgramm mennyiségtől kezdve, bármely postaállomásra díjmentesen csomagolva, bérmentve szállítom.

Czégem számos előkelő kitüntetéssel és elismerő-levéllel rendelkezik.

Teljes tisztelettel

(44) 0-28

FRÖHLICH JÓZSEF.

Egy ügyes fiu tanulólul fólvétetik.

Eladó ház.

Liliom-utca 99. számú ház

szabad kézből

eladó.

Értekezhetni ugyanott a tulajdonosnál.

54 2-3

A II. Magyar

Osztály-Sorsjáték

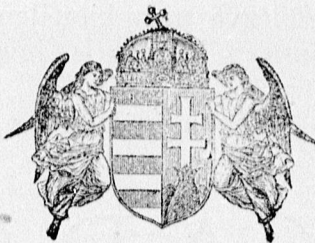
sorsjegyei kaphatók a

Biharmegyei Takarékpénztárnál.

50 6-0

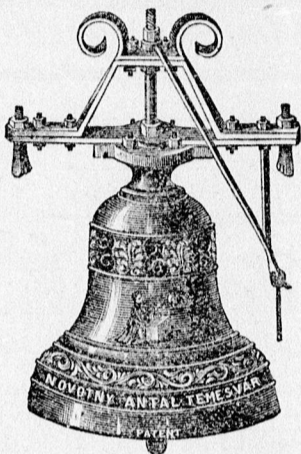
NOVOTNY

harang- és

ANTAL

érezöntődéje

ajánlja magát a t. cz. közönségnek és községeknek minden nagyságu harangok ujra, illetőleg új harangok és egész harangzatok előre meghatározott hangok utáni elkészítésére, újabb modorra szerelve, több évi jótállás mellett, vertvas koronákkal, úgy, hogy az így felszerelt harangokat könnyen és többször lehet fordítani, miáltal a harang a megrepedéstől megóvatik.

Különösen ajánlja az általa feltalált

többször kitüntetett, átlukasztott szabadalmazott

harangjait,

(243) 13-26

melyeknek hangosabb, tartósabb és mélyebb hangjuk van és így egy 200 kgrmos egy ily 260 kgrmu haranggal egyenlő. —

Ajánlom továbbá régi harangok vertvas koronával való felszerelését, vertvas harangállványokat, minden nagyságu óraharangokat. — 300 kgr. és azon aluli harangok mindig raktáron vannak.

Költségvetésekkel és képes árlapokkal díjmentesen és ingyen szolgálok.

NOVOTNY ANTAL, Temesvár, Gyárvaros.

THE MUTUAL

new-yorki életbiztosító társaság

1894-ik évi zárszámadásában a következő eredményeket mutatja ki

Összes bevétel 1895-ben: 251 millió frank.

Teljesen tehermentes külön nyereségmentes tartalék: 139 millió frank.

Biztosítéki alap: 1146 millió frank.

Dijtáblázatokkal és bővebb felvilágosításokkal szolgál a

Keletmagyarországi főügynökség:

PROPPER N. JÁNOS

a nagyváradai keresk. felső tanintézet igazgatója főügynök.

38 2-12

Különös figyelembe ajánlom a legújabbán föltalált és igen előnyösnek bizonyult **Schuber-gyalugépetem.**

KÁDÁR GYULA

szabadalmazott gyors lóheremag-fejtő-gyára, gép- és gőzkazán javító műhelye, réz- és vasöntődéje
NAGYVÁRADON

Alólirott ez uton vagyok bátor ugy a város mint a vidék nagyérdemű gazdaközönségének legalázatosabban tudomására hozni, hogy ez ideig Várad-Velenczén, a Weinberger-féle szeszgyárban létezett műhelyemet és gyorsheremagfejtő gyáramat

Nagypiacz-tér 75. szám alatt, a közraktári vasut bejáratával szemben

levő saját házamba helyeztem át.

Műhelyem berendezve nem kiméltem semmi költséget, hogy a nagyérdemű közönség igényeit minden tekintetben kielégíteni tudjam, s hiszem is, hogy a tisztességes munkával és mérsékelt árral a belém helyezett bizalmat meg fogom érdemelni.

Magamat a n. é. közönség kegyébe és jóindulatába ajánlva vagyok, mindenkor

kész szolgáljak

K A D Á R G Y U L A,

okt. gépész.

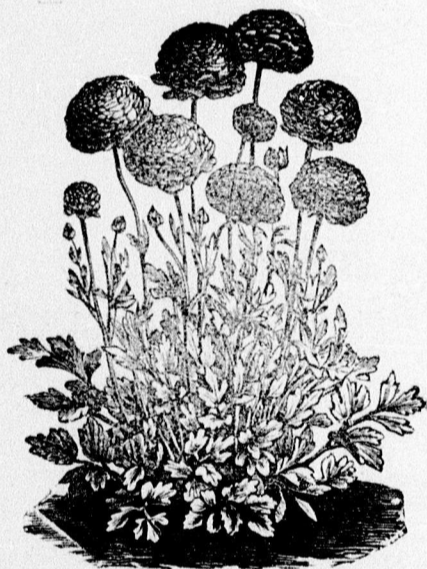
56 1-3

Mindennemű görbe rázó-tengely készítését elvállalom.

Ajánlom külön álványon levő gyors-heremagfejtőm járgányhajításra.

Ajánlom az élismet Joságu szikratógó készülékemet.

Alapított 1850-ben.

Dell'Ortó Károly

magkereskedése
a „ZÖLD KOSZORU“-hoz.
Nagyvárad, Szt. László-tér.

Van szerencsém a nagyérdemű gazdaközönségnek ajánlani **arankamentes francia és magyar luczerna, stíriai vörös lóhere, angol perje magvakat** és a legkitünőbb **pázsit-dísz vegyületet** s továbbá **valódi oberdorfi kerek palack alakú, Dobidos javított új. Mammut takarmány, répa magvakat**, melyekért felelősséget vállalok.

Lenmag, Gomborka vagy inoricza. Kendermag.

A t. gazdaközönség becses megrendeléseit legnagyobb készséggel várom.

Képes árjegyzéket kívánatra bérmentve küldök.

Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan teljesítek; csomagolási költség nélkül.

57 1-6

Sürgönyezim: KÁDÁRKISS.

TELEFON.

KÁDÁR és KISS

FÜSZER-, BOR- és CSEMEGE-KERESKEDÉSE

a „VERES KERESZT“-hez.

Fő-üzlet: BÉMEERTÉR. — Fiók-üzlet: KISHIDFŐ.

A beállott böjti-idény alkalmából van szerencsénk a n. é. közönség szives figyelmét felhívni

DÚSAN FELSZERELT RAKTÁRUNKRA,

hol is folyton friss készletet tartunk következő böjti czikkekből, u. m.:

SAJTOK: emmentali, gróyi, trappista, gorgonzola, eidami, rochefort pármái, kárpáti, camembert, romadour, limburgi, hagenbergi, imperial, gervais, liptai turó stb.

HALAK: szardinia, olajban, paradicsom mártásban, szardella, tonhal, angolna, páczolt hering lében és füstölve, croszhal, borshal, sprottni, ostsee, Bismarck, tekereshering stb., áztatott tőkehal (Stockfish). **Caviar.** — Hidegen ütött lenmagolaj.

Naponkint friss vaj és olasz carfiol.

48 2-3

Védjegy.

dr. Heuffel-féle vértisztító labdacok; Injectio és Capsules veget.; Antibetin; Sassa-parilla kivonat; HERKULES-fürdői köszvényeszesz stb. A hol nincsen raktáron, megrendelhető egyenesen a készítőtől: **VERTES LAJOS „Sas“** gyógyszerárában, Lugos 2/a sz.

FERENCZ-

Pálinka

(216) 15-26

VÉRTES

gyógysz.-féle

használatban a leghatásosabb.

Ára egy üvegnek 1 és 2 korona.

Kaphatók gyógytárakban, drogueriákban és fűszerkereskedésekben. — Egyedüli főraktár Nagyvárad és vidéke részére ifj. Weisz Bernát urnál.

Raktárak Nagyváradon: Janky Antal, Kádár és Kiss, Wurst József, Wachsmann Albert, ifj. Popper József és Mertz Nándor uraknál, valamint Nyíry György ur gyógy-szertárában, a hol azon kívül kaphatók a »SAS« gyógy-szertár világhírű gyógy-szerei, u. m.: dr. Heuffel-féle *gyomarezzentzia*; dr. Heuffel-féle *vértisztító labdacok*; *Injectio és Capsules veget.*; *Antibetin*; *Sassa-parilla kivonat*; *HERKULES-fürdői köszvényeszesz* stb. A hol nincsen raktáron, megrendelhető egyenesen a készítőtől: **VERTES LAJOS „Sas“** gyógyszerárában, Lugos 2/a sz.

WEINSTOCK, SPITZ, GRÜNBERGER

első nagyváradai szoba-, czég-, czimfestő- és mázoló-társaság

NAGYVÁRAD, Fő-utca, a Széchényi-szálloda épületben.

A mai kor igényeinek megfelelő

festészeti műterem.

Szoba-, czég-, czimfestő- és mázolási munkák
elvégeztetnek.

Templomok, termek, kávéházak és magánlakok festésénél művészi
kivitelű márvány-utánzatokat és aranyozásokat állítunk elő.

Különlegességek üveg-czégtáblákban és czimfestésekben.

Különféle feliratok és festmények fal, vászon, fa- és bádoglemezre.

Czimerek festése, zászlók és szalagfeliratok, e szakhoz tartozó
összes díszítési munkálatok.

Tapeta- és papír-maché raktár.

Kész olajban festett czimerek kaphatók és kölcsön adtnak.

Minták és vázlatok kívánatra díjmentesen.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

A legolcsóbb és legjobb

festék-áru

nagykereskedés.

☞ Az anyag tartósságáért kezesseget vállalunk. ☜

Száraz és saját készítményű tisztán kezelt, olajban tört
festékek, kitünő minőségű

szobapadló-fénymázak, angol lakkok,
kenczék (firniss).

Legjobb fajta ecsetek, aranyozó kellékek,
házi kezeléshez szükséges anyagok,
kellő utasítással, színvegyítések tetszés szerint.

Tisztelettel

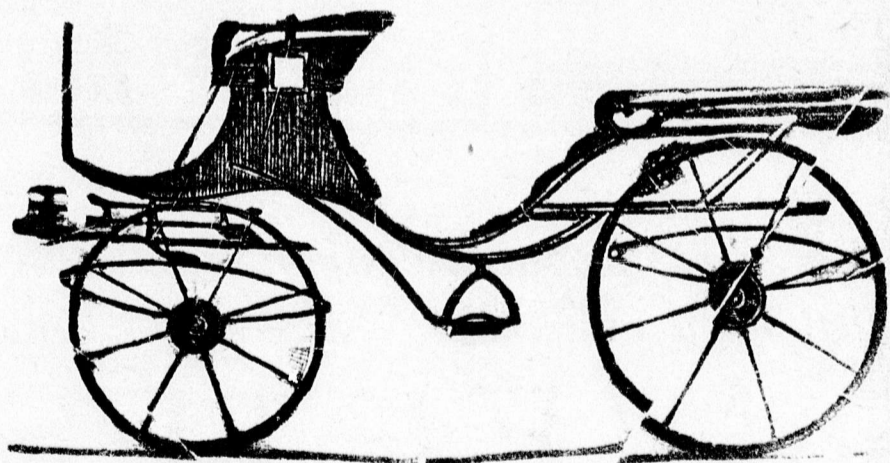
Weinstock, Spitz, Grünberger.

BODÁNSZKY LIPÓT

kocsigára Nagyváradon, Apáca-utca (saját ház).

Új kocsikban oly nagy raktárom van,

mely eddig még nálam nem volt
látható.

Vagyok bátor nagy raktáramat kész új
kocsikkal és pedig:

nyitott, fedeles, ruganyos és rugany nélküli,

tartós, erős szerkezetű, csinos formájú s szép
kiállítású kocsijaimat a mélyen t. közönség b.
figyelmébe ajánlani.

Kocsijavításokai és megrendeléseket **kerék-
gyártó, kovács, fényező** és **sattler** munkára
nézve ezután is elvállalok s saját műhelyeimben
gyorsan, jutányosan és pontosan foganatosítok.

Ugyanott jókarban levő, kevésbé használt kocsik

☞ jutányosan kaphatók. ☜

25 5-0

Teljes tisztelettel

BODÁNSZKY LIPÓT,

kocsigyártó.

Magyar Osztály-Sorsjáték.

35007 pénznyeremény 7932000 korona összértékben.

A legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben **Egy Millió** korona.

II. Osztály.			II. osztályu vételsorsjegyek árai:				III. Osztály.		
Huzás 1896. márczius 11—14-ig.			$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	Huzás 1896. május 12—28-ig.		
Nyeremény	korona	korona					Nyeremény	korona	korona
1 á	100000 =	100000	40.—	20.—	4.—	2.—	1 jutalomdíj	600000 =	600000
1 >	60000 =	60000					1 á	400000 =	400000
1 >	40000 =	40000					1 >	300000 =	300000
1 >	30000 =	30000					1 >	200000 =	200000
1 >	20000 =	20000					1 >	100000 =	100000
1 >	15000 =	15000					2 >	40000 =	80000
1 >	10000 =	10000					2 >	20000 =	40000
2 >	8000 =	16000					5 >	10000 =	50000
8 >	4000 =	32000					10 >	8000 =	80000
10 >	2000 =	20000					34 >	6000 =	204000
13 >	1000 =	13000					100 >	2000 =	200000
100 >	400 =	40000					200 >	1000 =	200000
860 >	200 =	172000					2650 >	200 =	530000
9000 >	120 =	1080000					22000 >	150 =	3300000
10000 nyeremények összesen		1648000					25007	nyerem. és 1 jutalom.	= 6284000

II. osztályu vételsorsjegyek árai:

$\frac{1}{1}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{10}$ $\frac{1}{20}$
40.— 20.— 4.— 2.— frt.

II. és III-ik osztályu teljes sorsjegyek árai:

$\frac{1}{1}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{10}$ $\frac{1}{20}$
60.— 30.— 6.— 3.— frt.

Ezen eredeti árakon kívül II. osztályu sorsjegyek megrendelésénél ajánlott levél portója és nyereményjegyzék díja fejében 25 krajczár, teljes sorsjegyek megrendelésénél pedig ajánlási díj és 2 nyeremény-jegyzékért 40 krajczár küldendő be.

Sorsjegyeket ajánl és szétküld az összegnek postautalványon való előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel

HEINTZE KÁROLY,

Budapest, Szervita-tér 3.

— Sürgönczim : LOTTOHEINTZE BUDAPEST. —